O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI

Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

ХАЛҚ СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

2002 йил 12 июнь чоршанба

Сотувда эркин нархда № 123 (2951)

Ўзбекистон Республикаси Президентининг

ФАРМОНИ

Қорақалпоғистон Республикаси ва Хоразм вилоятида кичик ва ўрта корхоналарни ривожлантиришни рағбатлантириш борасидаги қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида

Қорақалпоғистон Республикаси ва Хоразм вилояти ҳудудида хусусий тадбиркорликни, кичик ва ўрта бизнесни, шунингдек хорижий инвестициялар иштирокидаги корхоналарни ташкил этиш ҳамда уларни жадал ривожлантириш учун қулай шарт-шароитларни яратиш мақсадида:

1. Белгилаб қўйилсинки, 2002 йилнинг 1 июлидан бошлаб устав жамғармасининг миқдори камида 75 минг АҚШ долларига тенг бўлган ҳамда белгиланган бошқа шартларга жавоб берадиган корхоналар Қорақалпоғистон Республикаси ва Хоразм вилояти ҳудудида янги барпо этиладиган ва Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги органларида давлат рўйхатига олиниши лозим бўлган хорижий инвестициялар иштирокидаги корхоналар деб ҳисобланади.

Қорақалпоғистон Республикаси ва Хоразм вилояти ҳудудида хорижий сармоя иштирокида янги барпо этилаётган ва устав жамғармаси миқдори 75 минг АҚШ долларидан кам бўлган корхоналар хорижий инвестициялар иштирокидаги корхоналар жумласига кирмайди ҳамда корхона жойлашган шаҳар ва туманлар ҳокимликларида белгиланган тартибда давлат рўйхатидан ўтади.

2. Белгилансинки, 2002 йилнинг 1 июлидан то 2005 йилнинг 1 январига қадар:

Қорақалпоғистон Республикаси ва Хоразм вилояти ҳудудида рўйхатга олиниб, ўз фаолиятини амалга ошираётган кичик ишлаб чиқариш корхоналари ва микрофирмалар солиқ солиш тизимидан қатъи назар амалдаги ставкаларга нисбатан 50 фоиз камайтирилган ставка бўйича солиқ тўлайдилар;

мазкур ҳудудларда рўйхатга олиниб, ўз фаолиятини амалга ошираётган ўрта ишлаб чиқариш корхоналари амалдаги ставкаларга нисбатан 50 фоиз камайтирилган ставка бўйича даромад (фойда) солиғи тўлайдилар.

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги 2002 йилнинг 1 июлидан бошлаб юқорида кўрсатиб ўтилган солиқ имтиёзлари берилиши туфайли республика бюджети билан Қорақалпоғистон Республикаси ва Хоразм вилояти бюджетлари ўртасидаги ўзаро ҳисоб-китобларга тегишли ўзгартишлар киритсин.

3. Мазкур Фармоннинг 1 ва 2-бандларида кўзда тутилган имтиёзлар тегишли равишда белгиланган тартибда рўйхатга олинган, Қорақалпоғистон Республикаси ва Хоразм вилояти ҳудудида жойлашган ва ўз фаолиятини амалга ошираётган ишлаб чиқариш микрофирмаларига, кичик ва ўрта корхоналарга, хорижий инвестициялар иштирокида янги ташкил этилган корхоналаргагина тааллуқлидир.

4. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги икки ҳафта муддатда Ўзбекистон Республикасининг амалдаги қонун ва норматив ҳужжатларига ушбу Фармондан келиб чиқадиган ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш тўғрисидаги таклифларни Вазирлар Маҳкамасига тақдим этсин.

5. Мазкур Фармоннинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Р.Азимов зиммасига юклансин.

6. Ушбу Фармон матбуотда эълон қилинсин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти
И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
2002 йил 11 июнь.

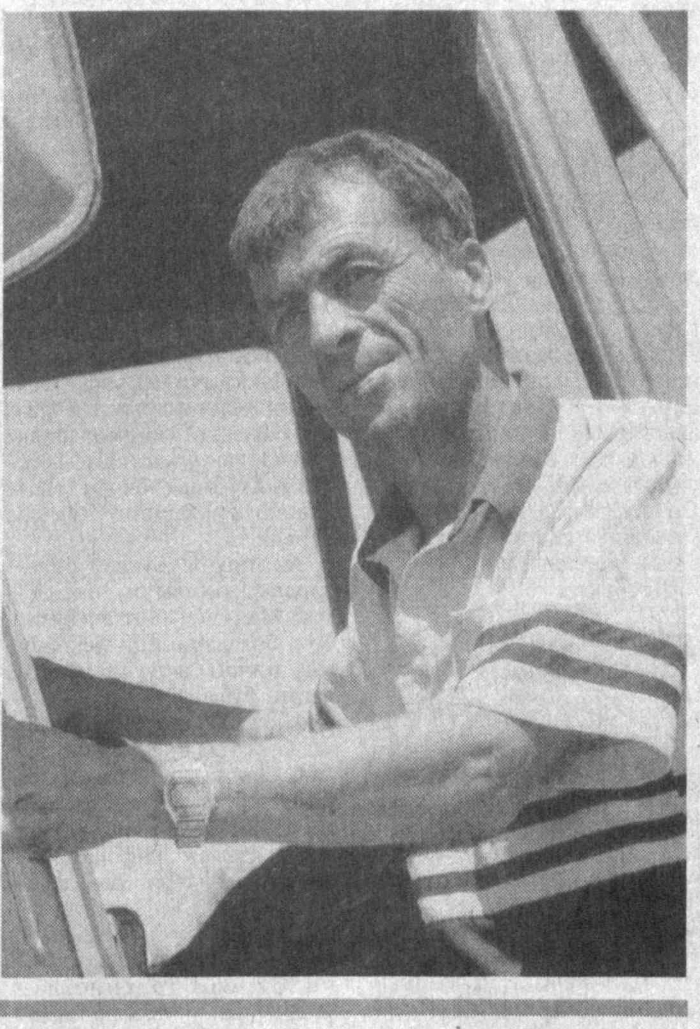

Ғўза кунда бир яшнамоқда

Бу йил Навбаҳор туманидаги Йўлдош Охунбобоев номли ширкат хўжалиги пахтакорлари 715 гектар майдонда ғўза ўстирмоқдалар. Айниқса, бош пудратчи Рамазон Жўрақулов бошлиқ жамоа далаларида ғўза кунда бир яшнамоқда. Сабаби — 55 гектар ернинг ҳар гектаридан 60 центнердан «оқ олтин» етиштиришга аҳд этган пудратчилар ниҳолларни агротехника қоидалари асосида парвариш қилмоқдалар.

СУРАТЛАРДА: ғўза қатор ораларига ишлов берилаяпти; илғор механизатор Рустам Исоқов.

Собир ЗУФАРОВ (ЎзА) олган суратлар.

Фармон ва ижро

Компьютер жараённи бошқаради

Президентимизнинг «Компьютерлаштиришни янада ривожлантириш ва ахборот-коммуникация технологияларини жорий этиш тўғрисида»ги Фармонида замонавий ишончли ва хавфсиз миллий маълумотлар ахборот базаларини яратиш, ахборот ресурслари ва хизматларининг бозорини ривожлантириш, ахборот алмашинувининг электрон шаклларига изчиллик билан босқичма-босқич ўтиш, маълум узатиш воситаларини жадал ривожлантириш муҳим вазифалар сифатида белгиланган.

Бутунжаҳон ҳамжамиятида компьютерлаштириш ва ахборот коммуникация технологиялари кенг қўлланилмоқда, яхши натижаларга эришилмоқда. Чунки компьютер ва ахборот коммуникация технологиялари татбиқ этилган соҳаларда ахборот олиш, таҳлил этишда тезкорлик, аниқликнинг бўлиши тўлиқ таъминланади. Дарҳақиқат, кенг кўламли, ўта долзарблиги билан бугунги кунда муҳим бўлиб турган ушбу муаммони изчил ва сифатли амалга ошириш мамлакатимизда ҳам ижобий ҳал этилмоқда.

Фармонда белгиланган вазифаларни бажариш мақсадида Давлат тест маркази (ДТМ)да амалий ишлар олиб борилмоқда. Жумладан, тест синовларини ўтказишда холислик, адолатлилик, одилликка эришишни таъминлаш, ўқув юртлари қабул комиссияларининг ишини автоматлаштириш, абитуриентлар тўғрисидаги маълумотларни тартиблаш ҳамда тўпланган маълумотлар орқали автоматик равишда абитуриентларнинг тест синовларида қатнашиши, тест жараёнини назорат қилиш учун «АБТ-Абитур» (Автоматлаштирилган бошқарув тизими — Абитуриент) махсус дастурлар мажмуаси ишлаб чиқилди. Ушбу дастурлар мажмуаси билан ўқув юртларида ўрнатилган компьютерлар локал базаларига маълумотлар киритиш, сақлаш, тузатиш ва модем орқали ДТМда ўрнатилган марказий Серверга узатилади. Серверга узатилган маълумотлар асосан, абитуриентнинг фамилияси, исми-шарифи, жинси, ижтимоий келиб чиқиши, яшаш манзили, мактаб (лицей, коллеж) тури, рақами, тугатган йили, аттестат ёки диплом серияси, ўртача баҳоси, таълим тили, таълим тури, ихтисослиги, фанлар бўйича Республика олимпиадасидаги совринли ўрни, ҳарбий имтиёзга эгалиги, ижодий имтиҳон натижаларидан иборат. Шу билан бирга, ўқув юртларида ҳужжатлар қабул қилиш муддати тугагандан кейин, «АБТ — Абитур» махсус дастури асосида абитуриентлар танлаган ихтисослиги бўйича тест синовларига қатнашиши учун гуруҳларга ажратилади. Абитуриентларнинг гуруҳларга ажратилиши оператор ва дастур тузган мутахассисларга боғлиқ бўлмаган ҳолда холисона амалга оширилади. Шунда тест жараёнига тайёргарлик давридаги ноxолислик, масъулиятсизлик ва хатоликлар тезликда аниқлаб олинади ҳамда уларни бартараф этиш чора-тадбирлари кўрилади.

(Давоми 2-бетда).

Хушхабар

Нуробод тумани ғаллакорлари Самарқанд вилоятида биринчи бўлиб дон сотиш давлат буюртмасини бажардилар. Режадаги 6455 тонна ҳосилни йиғиштириб олиш учун бор-йўғи 7 иш куни кифоя қилди.

Хирмон чўғи баланд

Энг муҳими, ҳали суғориладиган майдонларга ўроқ тушмай туриб, лалми жойлардаги ғалла ҳисобига мўлжалдагидан зиёд хирмон тикланди.

Мавжуд 18314 гектардаги ғалла майдонининг 2934 гектарини суғориладиган ерлар ташкил этади. Ана шу майдонлар ҳосилдорлиги 40-45 центнердан кам бўлмайди. Далаларда шунга яраша ҳосил бор. Давлатга жами 11 минг тонна дон етказиб бериш кўзда тутилмоқда.

А.САТТОРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Муҳтарам Президент жаноблари!

Аввало, Сизни АҚШга буюрган тарихий ташрифингиз ғоят муваффақиятли ўтгани билан самимий қутлашга ижозат бергайсиз. Бу ташриф, ҳеч шубҳасиз, халқларимиз ўртасидаги муносабатларни сифат жиҳатдан янги босқичга олиб чиқди.

Ташриф асносида Сизнинг халқаро террорчиликка қарши курашда АҚШни қўллаб-қувватлаш борасидаги шахсий жасоратингизга берилган юксак баҳо ёрқин намоён бўлди. Нафақат мамлакатимиз ҳукумати, балки оддий америкаликлар ҳам биз ёрдамга муҳтож бўлган пайтда биринчи бўлиб қўл узатганингиз учун Сиздан миннатдордир.

Америка — Ўзбекистон савдо палатасининг қабул маросимида сўзлаган сермазмун нутқингизда, Сиз АҚШ ва Ўзбекистон компаниялари ўртасида ҳамкорликни янада кенгайтиришга даъват қилдингиз.

65 мингдан зиёд фирма ва компанияларни бирлаштириб турувчи АҚШ Кичик ва ўрта бизнес уюшмаси Директорлар кенгашининг раиси сифатида Сизнинг мамлакатингиз билан бевосита алоқаларни ривожлантиришга тайёр эканимизни таъкидлашни истар эдим. Уюшмамиз аъзолари ҳиссасига АҚШ иқтисодиётидаги иш ўринларининг қарийб 60 фоизи тўғри келади, улар қурилиш, қурилиш материаллари тайёрлаш, қишлоқ хўжалиги, тиббиёт, қайта ишлаш соҳалари учун ускуналар ишлаб чиқариш, енгил саноат, электроника каби соҳаларда фаолият юритади.

Бугун Америка дунёдаги энг катта, энг салмоқли бозор саналади ва ҳар бир мамлакат бу бозорда ўз ўрнига эга бўлишни истайди. Биз Ўзбекистон фирмалари ўз маҳсулотини АҚШда сотиш учун улкан имкониятларга эга, деб ҳисоблаймиз. Унчалик катта бўлмаган компанияларимиз ўртасида қўшма ишлаб чиқариш ташкил этилиши, назаримизда, нафақат ўз бозорларимиз, балки бошқа мамлакатлар бозорларига ҳам фойдали тарзда кириб боришимизга ёрдам беради.

Мактубимнинг мазмуни, жаноб Президент, умумий мақсадларга эришиш учун АҚШ Кичик ва ўрта бизнес уюшмаси билан Сизнинг мамлакатингиздаги тегишли тузилмалар ўртасидаги ишбилармонлик алоқаларини янада мустаҳкамлашдан иборат.

Биз бир неча йил давомида ўзбекистонлик шериклар билан зарур ишларни амалга ошириб келмоқдамиз ва улар Уюшмамизнинг АҚШдаги молиявий тузилмалар, федерал органлар ва ишбилармон доиралардаги имкониятларидан фойдаланиши учун шарт-шароит яратиб беришга тайёрмиз.

Юқоридагилардан келиб чиққан ҳолда, Сиздан, жаноб Президент, ёрдамчиларингизга амалий ҳамкорлигимиз имкониятлари ва йўлларини диққат билан ўрганиб чиқишни топширишингизни яна бир бор сўрамоқчиман.

Ўз навбатида, биз исталган пайтда Ўзбекистонда кичик ва ўрта бизнесни қўллаб-қувватлаш бўйича саъй-ҳаракатларни бошлашга тайёрмиз.

Президент жаноблари!

80 йилдан ортиқ вақт мобайнида қурилиш ва йўлсозлик-таъмирлаш техникаси бозорида ишлаб келаётган "Хоффман Интернешнл" корпорацияси президенти сифатида Сизнинг мамлакатингиздаги инфратузилмавий ва бошқа лойиҳаларда қатнашишимиз учун ҳам катта имкониятлар бор, деб ўйлайман.

АҚШ томонидан қурилиш техникаси етказиб беришни молиялаш шартлари бўйича дастлабки таклифлар ишлаб чиқилган. Бу техниканинг умумий қиймати, мутахассисларнинг ҳисоб-китобларига кўра, кўпи билан 40 миллион АҚШ долларини ташкил этиши мумкин.

Жумладан, шартнома қийматининг 85 фоизига тенг миқдордаги маблағ АҚШ Эксимбанкининг бевосита қўллаб-қувватлаши (қарз ё кафолат шаклида) баробарида Либор плюс тартибидаги йилига 0,13 фоизлик икки йиллик имтиёзли давр билан 7 йиллик муддатгача берилиши мумкин;

15 фоизли аванс тўлови хорижий тижорат банкларининг Либор плюс ставкаси шарти билан 3,5 йиллик муддатга бериладиган кредитлари ҳисобига амалга оширилиши мумкин.

Шу вақтга қадар АҚШ банклари аванс тўловининг муддатини 3,5 йилгача узайтириш амалиётини қўлламаган эди. Биринчи бор, фақат Ўзбекистондаги мазкур лойиҳа учунгина қоидадан чекиниш қилинди. Бундан ташқари, Эксимбанкдаги учрашувда ушбу таклиф якуний эмаслиги ва ҳали муҳокама қилиниши таъкидлаб ўтилди.

Юқоридаги масалаларни биргаликда муҳокама этиш ва атрофлича таҳлил қилишга, зарур бўлса, Сизнинг таклифингизга биноан Ўзбекистонга боришга ҳам тайёрмиз.

Президент жаноблари!

Баён этилган таклифлар дастлабки қадамлар, холос. Аминманки, мамлакатларимиз миллий иқтисодиёти ўртасидаги ҳамкорликнинг истиқболи порлоқ.

Сиз билан шахсан учрашганимда мақсад ва имкониятларимизни батафсилроқ баён эта оламан, деган умиддаман.

Жаноб Президент, ўзбек халқининг ёрқин тимсолига айланган Сиздек йўлбошчига чуқур ва самимий эҳтиромимни изҳор этиш, янги-янги муваффақиятлар тилашга ижозат бергайсиз.

Эҳтиром ила,

Жозеф УОТТЕРС,
АҚШ Кичик ва ўрта бизнес уюшмаси Директорлар кенгашининг раиси, "Хоффман Интернешнл" корпорацияси президенти.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг

ФАРМОНИ

Савдо ва умумий овқатланиш соҳасида солиққа тортиш тизимини янада такомиллаштириш тўғрисида

Савдо ва умумий овқатланиш соҳасида банд бўлган юридик ва жисмоний шахсларни солиққа тортиш тизимини янада соддалаштириш ва тартибга солиш, бюджетга солиқлар тушуми тўлиқ йиғилишини таъминлаш мақсадида:

1. 2002 йилнинг 1 июлидан бошлаб чакана савдо соҳасидаги кичик корхоналар ва микрофирмалар учун белгиланган даромадидан олинадиган ягона солиқ жорий этилсин.

Белгилаб қўйилсинки, чакана савдо соҳасидаги кичик корхоналар ва микрофирмалар учун белгиланган даромадидан олинадиган ягона солиқ фойдаланиладиган умумий майдон бирлигини ҳисобга олган ҳолда Вазирлар Маҳкамаси томонидан тасдиқланадиган солиқнинг базавий ставкасига асосланиб жорий этилади ва бунда савдо корхоналарининг қаерда жойлашганига, улар сотадиган истеъмол молларининг тури, номи ва ассортиментига қараб ўзгарувчан коэффициентлар қўлланилади.

2. Белгилансинки, 2002 йилнинг 1 июлидан бошлаб улгуржи ва чакана савдо корхоналари (кичик корхоналар ва микрофирмалар бундан мустасно), умумий овқатланиш корхоналари ялпи даромад солиғи, мулк солиғи, шунингдек ягона солиқ ўрнига ялпи тушум (товар обороти ҳажми)дан ягона солиқ тўлайдилар.

Ялпи тушум (товар обороти ҳажми)дан ягона солиқ тўловчи улгуржи савдо корхоналари белгиланган тартибда қўшилган қиймат солиғини ҳам тўловчилар эканлиги белгилаб қўйилсин.

3. Улгуржи ва чакана савдо, умумий овқатланиш корхоналари учун божхона тўловлари, давлат пошлиналари, савдо қилиш ҳуқуқи учун йиғим, шу жумладан товарларнинг айрим турлари билан савдо қилиш ҳуқуқини берадиган лицензия йиғимлари, шунингдек давлатнинг мақсадли жамғармаларига ажратмалар тўлашнинг амалдаги тартиби сақлаб қолинсин.

4. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги бир ой муддатда амалдаги қонун ҳужжатлари ва норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга мазкур Фармондан келиб чиқадиган ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш тўғрисидаги таклифларни Вазирлар Маҳкамасига тақдим этсин. Бунда солиққа тортиш тизимини ўзгартириш ва солиқлар ставкасини индекслаш билан боғлиқ ўзгаришлар, шунингдек юридик ва жисмоний шахсларнинг айрим фаолият турларини амалга оширишдан оладиган даромадларига қатъи белгиланган солиқнинг жорий этилиши тадбиркорлик, шу жумладан кичик ва хусусий бизнес субъектларининг фаолияти учун нисбатан ноқулай шарт-шароитни вужудга келтирувчи омиллар эмаслиги назарда тутилсин.

5. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ўн кун муддат ичида ушбу Фармонни ижро этиш юзасидан қарор қабул қилсин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти
И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
2002 йил 20 май.

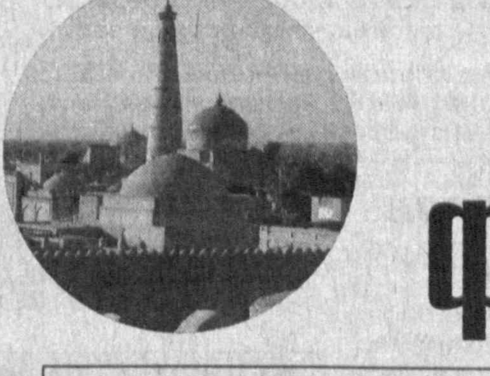

ХОРАЗМДА фидойилар яшайди

1-мақола

Хоразм деҳқонининг ҳар бир куни қаҳрамонликдир.

Ислом КАРИМОВ.

Мамлакатимиз раҳбари мазкур сўзларни бундан анча муддат аввал айтган эди. Халқ депутатлари Навоий вилоят кенгашининг навбатдан ташқари сессиясида Юртбошимиз ушбу фикрни мантиқий давом эттирди: **«Мен, ўрни келганда, хоразмлик миришкорларнинг меҳнатига, деҳқончилик маданиятига тан бериб, уларни ҳақиқий қаҳрамонлар, деб айтган гапимни яна бир бор такрорламоқчиман. Чунки Хоразм деҳқони қишнинг изғиринида ҳам, баҳорнинг ёғин-сочин кунларида ҳам даласида мардона меҳнат қилиб, юзлаб, минглаб гектар ернинг шўрини ювади».**

Табиий савол туғилади: хўш, хоразмлик миришкор мамлакатимиздаги бошқа деҳқонлардан нимаси билан фарқ қилади? У қўлга киритаётган ютуқларининг сири нимада? Умуман, хоразмлик деҳқон бажараётган юмушнинг ўзгалар амалга ошираётган ишдан тафовути қай даражада? У яратган деҳқончилик маданияти нималарда кўринади?

Таҳририят йўлланмаси билан Хоразмда бўлганимизда ана шу саволларга жавоб изладик. Оддий деҳқонлар, пудратчилар, фермерлар, боғбонлар, маорифчи ва саноатчилар билан мулоқотларимиздан маълум бўлдики, хоразмликлар яратган мактаб шу юрт тарихи каби қадимийдир. Аммо у авлоддан-авлодга ўтган сайин янгиланиб, сайқаллашиб бораверади. Бироқ мактабни суяб турган асосий устун ФИДОЙИЛИК ўзак томир сифатида ҳамон сақланиб қолмоқда.

Яна шу нарса аён бўлдики, хоразмликлар тутган манзиллар (бу ерда манзил йўл, йўналиш, тутум маъносида ишлатилмоқда)нинг саодатли томонлари бисёрдир. Бу манзиллар ҳар жабҳада ягона бир ўзанда-да, ҳаракатланмоқда ҳамда пировард натижада халқ фаровонлиги ва юрт ободлиги учун хизмат қилмоқда.

Сабот ва бардош

Боғот тумани далаларини кезар эканмиз, шовуллаб турган ғаллазорлару бир текис бош кўтариб келаётган ёхуд шоналаётган ғўзаларга боқиб, хоразмлик деҳқонларнинг тадбиркорлигига таҳсинлар айтдик. Далада бирорта бегона ўтни учратмайсиз. Тишдай тартиб билан терилган ғўзалар кайфиятингизни кўтаради. Туман ер ресурслари хизмати бўлими бошлиғи Қурбонтурди Тўраев эса гурунг беради:

— 26 минг 628 гектар экин майдонимиз бор. Шундан 692 гектари ҳосил олиш имкони йўқ ер ҳисобланади. Даланинг ичида юрган одамларга қаранг. Булар йил бўйи даласидан чиқмайди, десак, ишонаверинг. Қаҳратон қишда ҳам улар қайта-қайталаб шўр ювишади. Республикада ҳеч қайси бир вилоятда бизчалик, аниқроғи, бизнинг деҳқонлардек кўп меҳнат қилмайдилар. Бир мавсумнинг ўзида 5-6 марта агротехника тадбири ўтказилади. Табиийки, ёнилғи ва ўғит ҳам кўп сарфланади. Негаки, ўтган йиллардаги сув танқислиги туфайли тупроқнинг шўрланиш даражаси кўтарилиб кетди. Юз фоиз шўрланган ерларимиз ҳам бор. Биргина туманимизда обдон текислаш ишларини бажариш зарур бўлган 2750 гектар майдон мавжуд. Унга тупроқ тўкиш зарур бўлади. Афсуски, лойиҳалаш институтлари бунга рухсат бермай турибди.

— Ҳар бир одам янгиликка интилиб яшаши керак, — дейди тумандаги Алишер Навоий номли ширкат хўжалиги бош пудратчиси Шокир Бобожонов. — Мана андижонликлар плёнка остига чигит экиш технологиясини яратиб, қанчалик илгарилаб кетишди. Жамоамизда ҳам шу усулда экилган ғўзалар очиқ майдондагиларга қараганда анча баравж. Масалан, бизда 165 гектар майдон бор. Шунинг 85 гектарида буғдой етиштираяпмиз. Ҳозир шоли кўчатлари ҳам тайёрлаб қўйганмиз. Буғдой ўриб олиниши биланоқ, бу майдонларга шоли кўчатларини ўтказамиз. Энди таққослаб кўринг. Ўрта ҳисобда 50 центнердан буғдой, 70-75 центнердан шоли олинса, бир йилда бир гектар майдон ҳосилдорлиги 135 центнерни ташкил қилаяпти. Бу — бизнинг янгилигимиз бўлади. Ваҳоланки, пудратчиларимиз буғдойдан 65-70 центнердан ҳосил етиштирмоқчи. Бу Хоразм шароитида дим улли гап.

Дарҳақиқат, мутахассисларнинг таъкидлашича, бу ерларнинг балл-бонитети 69 атрофида. Бир далада 4-5 хил тупроқ бор. Демак, уларнинг ҳар қайсисига алоҳида ишлов, ҳар бирига ўзгача қаров талаб этилади. «Бола ўтирганда ўтқазади, юрганда югуртиради» деганларидек, ҳам ўтириб, ҳам югуриб ишлаётган бу деҳқонларнинг сабот ва бардошига, илму амалига қойил қолмоқ даркор.

Дилида чўғи бор одамлар

«Боғот» ширкат хўжалигидаги «Тўпчи» фермер хўжалиги раҳбари Рўзибой Раҳимов билан суҳбатимизни якунлаб, ҳовлига чиққанимизда Ўзбекистон Қаҳрамони, ушбу ширкат хўжалиги бошқаруви раиси Машарип Қувоқов билан рўбарў келдик. Бу ҳақда кейинроқ. Ҳозир Рўзибой оға билан суҳбатимиз тафсилотига ўтайлик. Бу фермер хўжалиги чорвачиликка ихтисослашган бўлиб, 1994 йилда ташкил топган. 82 бош қорамол хўжалик молхонасида ижарада туради.

Рўзибой оға — бир этак фарзандларнинг отаси. Мансур ва Расуллар ўзи билан бирга ишлайди. Фермер хўжалигининг 2 та МТЗ-80 ва 1 та Т-28 трактори бор. «Енисей» комбайни ҳам ўзлариники, ҳар йили даромаднинг 50 фоизига техника харид қилинади.

(Давоми 2-бетда).

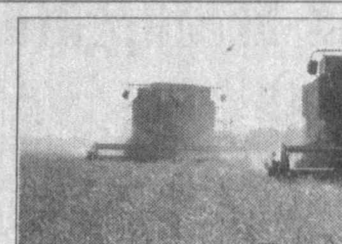

ХОРАЗМДА фидойилар яшайди

(Давоми. Боши 1-бетда).

— 33 бош ғунажин сотиб олиб, иш бошлагандим, — дейди Рўзибой оға. — Ўтган йили 34 тонна сут етиштирдик, давлатга 4 тонна гўшт сотдик. Яна 15 гектар ер тасаррруфимизда. Ҳали уни яна кўпайтирамиз. Ҳозир маҳсулотларимизнинг бир қисмини боғчага, болалар дам олиш масканларига ҳам бераяпмиз. Байрамлар арафасида қишлоғимиздаги 25 нафар қарияга 100 килограмм гўшт хайрия сифатида тарқатилади. Яна бир ниятим бор, янги ўқув йилидан бошлаб мактабимиздаги «аъло» баҳога ўқийдиган ўқувчига стипендия жорий этмоқчиман.

Офтобда юзлари қорайиб, меҳнатдан қўллари чўянга айланиб кетган бу кўнгли беғубор инсоннинг гапларини тингларканман, унинг эртанги кунга, ёруғ келажакка бўлган қатъий ишончи ёнидаги 10-15 кишининг ҳам дилини нурлантира олишига имон келтирдим. Ер юзида битта аёл бўлса, заргарга иш топилади. Шу курраи замин, шу чархи кажрафтор офтоб теграсида айланиб турар экан, Рўзибой ва унга ўхшаш барча хоразмликларга ҳам ёниб яшаш учун эл-юрт дардичалик чўғ топилади. Бир бурда нонини ҳалоллаб танаввул қилаётган ва фарзандларига ҳам ҳалол луқма едираётган бу инсонларни кўриб турган Эгам ҳам уларни қўллаб-қувватлаши, йўлларини ойдин, истиқболини равшан қилиши, шубҳасиз.

Ушбу ширкат хўжалигида фермер Шарифбой Ражабовнинг 64 гектарлик боғи, бундан ташқари 20 гектарлик буғдойзори, 74 гектарлик пахтазори, 6 гектарлик шолизори, 2 гектар картошка пайкали, шунингдек, гектарлаб сабзавот, полиз экинлари бор. Ўтган йили пахта сотиш режасини 105 фоизга адо этди, ҳосилдорликни 30 центнерга етказди. Шартномадаги 50 тонна ўрнига 58 тонна буғдой топширди. Шакар заводига 74 тонна лавлаги етказиб берди. 70 тонна қуруқ мева ва 12 тонна узумни хўжаликдаги шарбат заводига топширди. Натижада тиниб-тинчимас фермер 30 миллион сўм даромад кўрди.

— Қишлоғимизнинг соғи ҳам, носоғи ҳам, олимиям — ўзимизники. Агар 20-30 оилага фойданг тегмаса, уларни қабатингга олиб ишлатмасанг, боқмасанг, нима қиласан фермер хўжалиги ташкил этиб, — деб қайғуради Шарифбой. — Дарвоқе, мен сизнинг олдингизга кечикиб келдим, узр. Бир механизаторимнинг хотини туғуруқхонага тушиб қолибди. Сал қийналибди, бояқиш. Фарзандини операция қилиб олибди. Бориб кўрдим, онасиям, боласиям соғ-саломат. Аммо она анча қон йўқотган. Кечаси соат учларда уйга қайтдим. Келиб, воқеани ишчиларимга айтсам, 4 та механизаторим эрталаб бориб қон топшириб келибди. Эшитиб, кўзларимга ёш қуйилиб келди. Хўжалигимдаги 60 та ишчимнинг бари шундай — кўнгилчан. Бировнинг бошига иш тушганда улар янада иноқлашиб кетадилар. Бултур бешта жаноза бўлди. Болтабойнинг онаси қазо қилди, Достоннинг укаси нобуд бўлди... Маъракаларини хўжалигимиз кўтарди. Тўй ўтаверади, лекин кутилмаган аза қийин.

— Хўжалик раҳбари ҳам ёрдам бералими? — сўраймиз фермердан.

— Машарип акани ҳаммамиз ота деймиз. 30 йилдан буён бирга ишлаймиз. Ишнинг, ишлашнинг кўзини билади бу одам. Унга бошқа таъриф йўқ. Келинг, яна бир гапни айтиб берай. Хўжаликка келгач, қўлини чўнтагига солиб ўдағайлаётган мутахассисдан оддий бир деҳқон сўрабди:

— Ёшулли, неча йил ўқидингиз?

— Олти йил, — дебди у.

— Нечта дипломингиз бор?

— Битта, нима эди? — дебди у ажабланиб.

— Қўлингизни чўнтагингиздан чиқаринг бўлмаса, — дебди деҳқон. — Олти йил ўқиб битта диплом олдингизми? Мен Машарип ака билан 18 йилдан буён ишлайман. Демак, менинг учта дипломим бор экан. Сиз ҳам аввал Кувоқовнинг мактабида ўқинг, кейин сиз билан гаплашаман.

Дарвоқе...

Машарип оға сабоқлари

— Шундай оғир шароитда хоразмлик деҳқоннинг бунчалик мартабага эришаётганлигининг сири нимада? — сўраймиз Машарип оға Кувоқовдан.

— Энг аввало, хоразмликлар интизомли бўлади. Қолаверса, бу халқ бултур кесилган бармоғига бу йил аза очмайди, йилнинг келишига қараб янги тадбир қўллайди. Ва яна шуки, бизда саноат йўқ ҳисоби, асосий диққат-эътибор ерга, ундан мўл-кўл ҳосил олишга қаратилган. Шу боис хоразмлик деҳқон табиат қийинчилиги бўладими ёки жузъий муаммолар кўндаланг турадими, барибир, таслим бўлмайди. Қандай бўлмасин, охирги натижага эришади, сўнгги имконият даражасида иш юритади.

Бу йил, айниқса, ишлар жуда яхши. Далаларни айланиб ниҳоллардан кўнгling тўлади. Ҳамма далада, эгасиз бир қарич ҳам ернинг ўзи йўқ.

Бу юртнинг боласи ҳам даладан бери келмайди, доимо онаси ёки акаларининг ёнида ишлайди, ғўза билан муомала сирларини ўрганади. Масалан, биринчи яганада боласи олдинда, онаси орқада юради. Бола илгарилаб ўтни юлиб кетса, ортда онаси яганалаб боради. Чунки 60 сантиметрда 6-7 туп ғўза қолдириш керак. Бола билмасдан соғлом ғўзани юлиб қўйиши мумкин. Онаси эса уларнинг нимжонини билади. Иккинчи яганада эса биринчисининг акси бўлади. Шундай қилиб, бола меҳнатга ўрганади, ер, ўсимлик, гиёҳ билан тиллашиш сирларини эгаллаб боради.

Айтинг-чи, бундай болалардан жиноятчи чиқадими? Мана, сиз айтган Рўзибой болаларининг бекорчи иш билан шуғулланишга вақти бўлмайди. Ёки Шарифбойни олинг. Данғиллама уй-жойи бор. Лекин дала, боғда яшайди. Ҳатто болаларининг ҳам бир қисми шу ерда туғилган.

Бу элнинг нафақат болалари, чоллари ҳам далани ўйлайди. Тўйлардаги гурунгларда ҳам чоллар даврани тўлдириб, деҳқонларни бирма-бир синовдан ўтказишади. Мабодо даласига беэътибор деҳқон бўлгудек бўлса, ўртага олиб изза қилишади. Ва бундан ҳеч ким хафа ҳам бўлмайди, оқсоқолларнинг жон куйдириб айтаётганлигини билади ҳамда халқнинг азалий мақолига амал қилади: ари чақди деб аразлама, боли бор.

Деҳқон тажрибаси, омилкорлиги ҳақидаги суҳбатга туман ҳокими Оллаберган Оллоберганов ҳам қўшилади.

— 60х30 схемадаги бир гектар майдонда 184 минг уя бўлади. Пудратчи ҳар бир уяни 4 мартадан «ревизия» қилиб чиқиши керак. Шамол бўлса плёнкани кўтариб кетади, ёмғир ёғса уя қотиб қолади. Деҳқон боласи билан бир қўлида гўнг тўла челак кўтариб, иккинчи қўлида қошиқ билан ҳар бир уяга ўғит солиб чиқади. Шундай қилинганда ўрта ҳисобда гектарига 20 тонна гўнг солинар экан. Айниқса, бу йил анча қийин бўлди. Текис ниҳол олгунча деҳқон тиниб-тинчимади. Баҳор қийин кечса, куз баракали бўлади, дейишади. Илоҳим, шундай бўлсин.

Бу юртнинг деҳқони ҳам, ҳокими ҳам бугунни гапира туриб, ҳамиша эртани ўйлайди, келажаги ҳақида қайғуради...

Хайрлашаётиб, юзларидан жаннат ифорлари уфуриб турган Машарип оғадан сўрадим:

— Ҳажга борганмисиз?

Оға бироз сукут сақлади-да енгилгина кулди:

— Икки-уч бор таклифлар бўлди. Бормадим. Вақти-соати келар, — бироздан сўнг қўшиб қўйди: — Арслон қариса сичқон инини пойлармиш. Мен арслон эмасман, қолаверса, сичқон инини пойлашдан кўра улуғроқ ишларим бор. Мана бу ривоятни эшитинг. Бир одамнинг тушига доим Хўжаи Хизр кириб чиқаркан. Ишлари ҳам баравж экан. 60 ёшдан ўтгач, барча ишларини ташлаб, тақво билан шуғуллана бошлабди. Шундан сўнг туш кўрмайдиган, гоҳо кўрса-да тушида Хўжаи Хизрни учратмайдиган бўлибди. Шунда нолаифиғон қилиб, Хизрни йўқлабди. Кунлардан бир кун у тушига кириб, шундай дебди:

— Мен сенинг ҳузурингга сўнгги бор келишим. Кўп нола қилдинг. Шунинг учун келдим.

— Нега, нега, нега? — йиғламсирабди чол.

— Чунки сен барча хайрли саъй-амалларингни тўхтатдинг, илгаригидай ўзгалар, бева-бечоралар билан ишинг йўқ, меҳнат қилмайсан, фақат ўзингни ўйлайсан. Хайр, — дебди-ю, Хизр бобо кўздан йўқолибди.

Ўзгаларга нафи тегмаган инсон ҳам инсонми?!

Эсиргап БОЛИЕВ,
«Халқ сўзи»нинг махсус мухбири.

Компьютер жараённи бошқаради

(Давоми. Боши 1-бетда).

Махсус дастурлар мажмуаси ёрдамида ўқув юртлари компьютерларига киритилган маълумотлар асосида бир неча хил ҳисобларни олиш мумкин. Булар абитуриентнинг қайд варақаси, умумий гуруҳларга бўлинган рўйхати, аризалар тушиши тўғрисидаги маълумот, ижодий имтиҳон баллари, олимпиада ғолиблари рўйхати ҳамда ҳарбий имтиёзга эга бўлганлар рўйхатидан иборат.

ДТМ серверига келиб тушган маълумотлардан аудиторияларда холисликни таъминлаш мақсадида тузилган махсус назорат қилиш дастурида ҳам кенг фойдаланилади. Бунда тест синовларидан кейин жавоб варақалари оптик қурилмаларда ўқилган маълумотлар билан солиштирилади. Гуруҳларга бўлиниш натижаси яна бир бор текшириб кўрилади. ДТМ томонидан берилган алгоритмга амал қилмай, уни қўпол равишда бузишга уринган ўқув юртларининг «АБТ — Абитур» дастури бўйича масъул ходимларига чора кўрилади.

Тест синовларидан кейин абитуриентларнинг барча фанлар бўйича самарадорлик кўрсаткичлари ДТМ серверига келиб тушган маълумотлардан республика, вилоятлар, туман, шаҳар, мактаб, лицейлар миқёсида статистик таҳлил қилишда тўлиқ фойдаланилади.

2002 йил тест синовларини муваффақиятли ўтказиш учун ДТМнинг ташаббуси билан Тошкент шаҳри ва республика вилоятларида жойлашган ўқув юртларининг «АБТ — Абитур» тизими бўйича масъул ходимларни ўқитиш ва яна бир бор масъулиятини тушунтириш ҳамда тизимни ишлатиш жараёнинини муҳокама қилиш мақсадида семинар ўтказилди. Семинарда «АБТ — Абитур» тизимига тегишли бўлган барча ҳолатлар кўриб чиқилди. 2001 йилда бу тизимдан фойдаланиш давомида йўл қўйилган хато ва камчиликлар муҳокама қилинди. Бундан ташқари, семинарда айрим ўқув юртларида модем алоқаларининг замон талабларига жавоб бера олмаётгани ҳам айтилиб, мазкур масалалар атрофлича муҳокама қилинди.

Умуман, бугунги кунда ахборот олиш, маълумотларни тўплаш борасида қилинадиган ишлар кўп. Бу ҳолатни изчиллик билан олиб бориш долзарб муаммодир.

Президентимизнинг ўта муҳим вазифаларни ўзида мужассам этган Фармони янада масъулият билан ишлашга, ахборотлар алмашувидаги тезкорлик ва аниқликни таъминлашга холис хизмат қиладиган «АБТ — Абитур» каби кўплаб махсус мукаммал компьютер дастурларини ишлаб чиқаришга ва уларни кенг қўллашга ундовчи муҳим ҳужжатдир.

Барно РАЖАБОВ,
Қаюм БОЙМИРОВ,
Давлат тест маркази ходимлари.

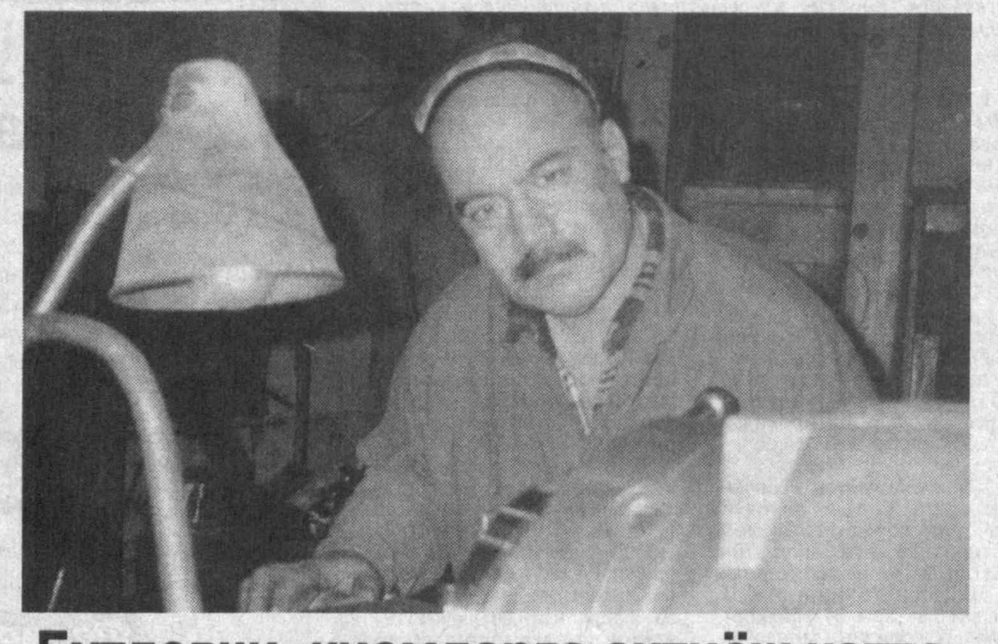

Бутловчи қисмларга эҳтиёж катта

Мамлакатимизда нефть ва газ саноати мисли кўрилмаган даражада ривожланиб бормоқда. Мавжуд корхоналарда энг замонавий машина-механизмлар ишлаб турибди. Улар учун, албатта, бутловчи қисмлар зарур. Бу вазифани эса «Қўқон механика заводи» очиқ турдаги акциядорлик жамияти жамоаси қойилмақом қилиб бажараётир. Шу билан бирга, бу ерда талаб ва эҳтиёжга қараб, 15 турдан зиёд халқ истеъмоли моллари ҳам ишлаб чиқарилаяпти.

СУРАТДА: илғор ишчи, ёшларнинг мураббийси Йўлдошали Бойматов.

Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛОВ олган сурат.

Жозибали овоз соҳибаси

Муқимий номидаги ўзбек давлат мусиқий театрида Ўзбекистон халқ артисти Фароғат Раҳматова ижодига бағишланган адабий-мусиқий кеча бўлиб ўтди. Санъаткор таваллудининг 75 йиллигига бағишлаб ўтказилган мазкур тадбир Маданият ишлари вазирлиги ва бошқа ташкилотлар ҳамкорлигида ташкил этилди.

Миллий мусиқали саҳна санъатимиз ривожида Фароғат Раҳматованинг ўзига хос улуши бор. У кўп йиллик ижодий фаолияти мобайнида Муқимий номидаги ўзбек давлат мусиқий театри саҳнасида яратган образлар бугунги кунда миллий театримизнинг маънавий мулкига айланган.

Маданият ишлари вазири Х.Жўраев, таниқли мусиқашунос олим О.Матёқубов, Қашқадарё вилояти ҳокими ўринбосари Н.Ҳакимов ва бошқалар кечада сўзга чиқиб, Ф.Раҳматованинг ўзбек мусиқали театри ривожига қўшган ҳиссаси, санъаткор талқинидаги ролларни томошабинларга манзур этган жиҳатлар ҳақида гапирдилар.

Ф.Раҳматованинг кўп йиллик самарали меҳнати истиқлол йилларида муносиб баҳоланди. 1996 йили у "Меҳнат шуҳрати" ордени билан тақдирланди.

Тадбирда Ўзбекистон Республикаси Бош вазири ўринбосари, Хотин-қизлар қўмитаси раиси Д.Ғуломова иштирок этди.

Назокат УСМОНОВА,
ЎзА мухбири.

ФЕРМЕР «ТИКО»ЛИК БЎЛДИ

Мирзачўл туманидаги "Тошкент" деҳқон ва фермер хўжаликлари уюшмасига қарашли Сафар Маленбаев раҳбарлик қилаётган фермер хўжалиги ғаллакорлари 27 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 42,8 центнердан ҳосил олиб, давлатга дон сотиш шартнома-режасини вилоятда биринчи бўлиб бажарди. Илғор фермер эришган муваффақияти учун вилоят ҳокими томонидан "Тико" автомашинаси билан тақдирланди.

(ЎзА).

Яхшидир аччиқ ҳақиқат

ЭГАСИЗ «БОЗОР»ЛАР

ёхуд Андижон шаҳрида дори-дармонлар савдоси билан ноқонуний шуғулланувчилар кўпайиб бораётгани хусусида

Бугун Андижондаги сонда бору, саноқда йўқ дори-дармонлар бозорида «Эчкига жон, қассобга гўшт қайғуси» деганларидек, дорифурушлар ўз матоҳларини қандай бўлмасин, соддароқ, гўлроқ харидорларга икки-уч баравар қимматига пуллашалар, бас. Беморларнинг эса ўша малҳам топилганидан бошлари осмонда.

Шаҳар Давлат солиқ идораси ходимлари шу ҳудуддаги ғайриқонуний дорифурушлар ишини элакдан ўтказганда кўпдан-кўп салбий ҳолатлар аниқланди. Масалан, «Олтилло-88» хусусий фирмаси тасарруфидаги дорихонани олайлик. Назорат тартибида ўтказилган текширишда маълум бўлишича, сотувчи М.Раҳмонова фуқаро В. Мадаминовга «Аспаркам» ва «Перацетам» таблеткаларини 550 сўмга сотган. Лекин тушум пулини назорат касса аппаратига кирим қилишни «унутган». Сотувга қўйилган 38 турдаги 69.558 сўмлик дори-дармонларнинг ҳужжатлари бўлмаган. Устига устак, 52.593 сўм миқдордаги қисми давлат реестрига киритилмаган, 16.893 сўмлиги эса лаборатория таҳлил-хулосасисиз сотилаётган экан.

Ўз билганича «бозор» очиб савдони гуриллатаётганлардан яна бири Юксалиш кўчасидаги 18-уйда истиқомат қилувчи Барчиной Раҳимовадир. Бу аёл ҳеч қандай ҳужжатсиз, лицензиясиз умумий баҳоси 19.030 сўмлик 29 хил дори-дармонни пуллаётганида қўлга тушди. Олтинкўл туманининг Кўмакай қишлоғидан келган Раҳимахон Ниёзова, Андижон шаҳрининг Бўстон даҳаси, Абдулла Набиев кўчаси, 11-уйда яшовчи Санобар Усмонова, Қўшариқ даҳасининг 21-уй, 4-хонадони бекаси Малина Мирзаеваларнинг халта-идишлари дорихона расталарини эслатади. Бироқ уларнинг «мол»лари қаердан келтирилгани, неча бор қўлдан-қўлга ўтгани бизга қоронғи. Аниғи шуки, бирортасининг ҳам ҳужжати йўқ.

Кейинги пайтларда шаҳардаги «Медфармсервис» дорихонаси атрофи ҳам турли тоифа харидорлар билан гавжумлашадиган бўлиб қолди. Тақчил дорилар ҳайҳотдек дорихона бир ёқда қолиб, ташқарида — очиқ майдонда анча қимматига сотилмоқда. Қўлбола «бозорча»нинг доимий соҳибалари Окулина Мадумарова, Гулбаҳор Жўраева, Замира Ҳасановалар чайқовчилик орқасидан текин бойлик орттирмоқдалар.

Ҳукуматимиз аҳоли саломатлигини яхшилашга ҳамиша эътибор қаратмоқда. Ижтимоий ҳимоянинг муҳим узвий қисми бўлмиш соғлиқни сақлаш масаласи кун тартибидаги долзарб юмушлар сирасига киради. Дори-дармон воситаларини ишлаб чиқариш ва таъминотини яхшилаш эса ана шу хайрли вазифанинг асосини ташкил этади. Бу борада Андижон вилоятида ҳам кенг қамровли ишлар қилинаётганидан, айрим жойларда эътиборли тажрибалар тўпланиб, оммалашаётганидан кўз юмолмаймиз. Лекин, юқорида айтиб ўтганимиздек, баъзи кишилар, хусусий дорихона эгалари ва ходимлари назорат текширишларига беписандлик билан қараётганлари ҳам бор гап. Бундай ҳолатлар билан асло келишиб бўлмайди.

Қолаверса, Андижон шаҳрининг Бобур шоҳкўчасида, Пахтаобод туманидаги Ҳабибий кўчасида, Шаҳрихондаги Назармаҳрам қишлоғида жойлашган дорихоналар фаолияти талабга мутлақо жавоб бермайди. Ўнлаб дорихоналарнинг санитария ҳолати ачинарли даражада. Кўплаб даволаш воситалари чанг босган токчаларда, исқирт пештахталар устида сақланмоқда. Энг ачинарлиси, бу даргоҳларнинг аксариятида ишлаётганлар мутахассис фармацевтлар эмас. Айтайлик, Андижондаги дорихоналардан бирининг соҳиби — авваллари устахона мудири бўлиб ишлаган кишининг бир думалаб фармацевт бўлиб қолганлигини қандай изоҳлаш мумкин? Айрим жойларда дори-дармонларнинг кирим қилинмаслигини, назорат касса аппаратларисиз ишлашни-чи? Буларнинг ҳаммаси, шубҳасиз, мутасаддиларнинг масъулиятсизлиги, бепарволиги, муросасозлиги «меваси»дир.

Одилжон ШОДМОНАЛИЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Олий Мажлисда

Жамғармалар камарбаста бўлишаяпти

Кеча мамлакатимиз парламентида «Қарияларни қадрлаш йилида хайрия ташкилотларнинг роли» мавзусида давра суҳбати бўлиб ўтди. Бу тадбир Олий Мажлиснинг Оила ва аёллар муаммолари комиссияси, Матбуот ва ахборот ҳамда Демократик институтлар, нодавлат ташкилотлар ва фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари қўмитаси ҳамкорлигида ўтказилди.

«Нуроний», «Маҳалла», «Наврўз», «Соғлом авлод учун» ва қатор бошқа ижтимоий жамғармалар раҳбарлари иштирок этган давра суҳбатида «Қарияларни қадрлаш йили»да ёши улуғ кишиларни ижтимоий муҳофаза қилишни кучайтириш борасида муайян ишлар олиб борилаётгани қайд этилди. Давлат дастурини амалга ошириш асносида олиб борилаётган кенг кўламли ишлар, қарияларимизнинг ҳаётини янада яхшилаш борасида ҳукуматимиз томонидан амалга оширилаётган тадбирлар ҳаётда ўз аксини топмоқда.

Ана шундай ишларга табиийки хайрия ташкилотлари ҳам ўзларининг ҳиссаларини қўшиб келишмоқда.

Давра суҳбати қатнашчилари қарияларимизнинг манфаатларини ҳимоя қилиш бўйича олиб борилаётган ишлар, мавжуд муаммолар ҳақида ҳам ошкора фикр юритдилар. Шунингдек, хайрия фаолияти билан шуғулланувчи ташкилотлар ҳуқуқларини кенгайтириш, бунинг учун «Хайрия ташкилотлари ҳақида»ги қонун лойиҳасини тайёрлаш муҳимлиги ҳам алоҳида таъкидланди.

Фуқаролик жамияти сари

«Биз учун бир ҳақиқат аниқ ва равшан бўлиши лозим. Яъни, жамиятимиз ривожланган, юксак босқичларга кўтарилгани сари давлатнинг кўпгина вазифалари, шу жумладан, назорат вазифаси ҳам, унинг роли ва аҳамияти ҳам тобора камайиб, у ўз ўрнини жамоат ва нодавлат ташкилотларига, фуқаролар уюшмалари ва идораларига бериши, бу жараён тўхтовсиз кучайиб бориши зарур».

(Президент Ислом Каримовнинг Ўзбекистон Конституцияси 9 йиллигига бағишланган тантанали маросимда сўзлаган нутқидан).

ЖАМОАТЧИЛИК

Фарғона вилоятида унинг жамиятдаги ўрнини

Синалган йўл

Мамлакатимиз дунё давлатчилиги тажрибасида синалган демократик жараёнларнинг ойдин йўлига чиқиб олди. Зеро, бугунги кунда кучли давлатдан кучли фуқаролик жамиятига ўтиш учун ижтимоий-иқтисодий, сиёсий-ғоявий пойдевор мавжуд. Танланган йўлнинг тўғрилигини юртимизнинг ўн йиллик ҳаётий тажрибаси яққол кўрсатиб турибди.

Фарғона вилояти прокуратураси жаҳон давлатчилиги тарихида фуқаролар, нодавлат, жамоат ташкилотларининг сиёсий ва ижтимоий фаоллигини ошириш, давлат ва жамият бошқарувида уларга кўпроқ эркинлик беришнинг энг мақбул йўли саналган мазкур тизимнинг жамиятдаги ўрнини шакллантириш масаласига жиддий эътибор қаратмоқда. Бу борада дастлабки қадамлар қўйилаётган кезларда иккиланувчилар, давлат назорати сусайтирилса, қонунбузарлик, лоқайдлик ҳолатлари кўпаймайдими, назоратсизлик суиистеъмолчилик иллатларига имкон яратиб бермайдими, дея шубҳа қилганлар ҳам бўлди. Ҳаётий тажриба эса бунинг аксини кўрсатмоқда. Энг муҳими, давлат назоратидан анча кучли бўлган янги тизимни шакллантириш вазифаси кун тартибида турарди.

Хўш, нима қилиш лозим? Вилоят прокуратурасининг саъй-ҳаракати, изланишлари туфайли «Жамоат, нодавлат ташкилотлар ва ўзини ўзи бошқариш идоралари орқали жамоатчилик назоратини ташкил этиш, фуқароларнинг ҳуқуқий билимини ошириш, уларда ўз ҳуқуқ ва эркинликларига нисбатан даъвогарлик ҳиссини шакллантириш дастури» ишлаб чиқилиб, халқ депутатлари вилоят Кенгашининг шу йил февраль ойида бўлиб ўтган сессиясида муҳокама қилинди. Сўнгра бу ҳужжат вилоятдаги барча шаҳар, туман ҳокимликлари, фуқаролар йиғинларига жўнатилди.

Бу қарорга ўз-ўзидан келингани йўқ. Мамлакатимизда ўз шакл-шамойилига эга бўлиб бораётган жамоатчилик институтларининг ўрни ва аҳамияти катта. Дастлаб бу мавзу Ўзбекистон Конституцияси қабул қилинишида ўз ифодасини топган бўлса, кейинчалик Юртбошимизнинг «Биз келажагимизни ўз қўлимиз билан қурамиз» номли асарларида янада ривожлантирилди.

Шу манбалар асосида вилоят прокуратураси ҳузурида жамоат назоратини шакллантириш гуруҳи ташкил этилди. Гуруҳ томонидан ишлаб чиқилган дастурда аҳолини зарур истеъмол моллари билан таъминлаш, ногирон ва пенсионерларга нафақаларнинг ўз вақтида тўланишини назорат қилиш, тадбиркорларнинг ҳуқуқини ҳимоя этишдан тортиб, аҳоли ижтимоий муҳофазасига оид кўп қиррали масалалар ўз ифодасини топган. Уларни бажариш муддатлари, масъул идоралар, амалга оширувчилар қатъий белгилаб қўйилганлиги, айниқса, эътиборга моликдир.

Энди бу ишларнинг ижросини ўз зиммасига оладиган жамоатчилик назоратини ташкил этиш лозим эди. Вилоят прокуратураси яна ташаббусни ўз қўлига олди. Мавжуд нодавлат ташкилотлари, маҳалла фуқаролар йиғинлари раислари, фаоллари иштирокида малака ошириш ўқувларини уюштириш ғояси илгари сурилди.

Ҳамкорликда ҳикмат кўп

Бу муҳим тадбирни амалга ошириш учун дастлаб қишлоқ, маҳалла фуқаролар йиғинлари раислари, фаоллари, нодавлат ташкилотлари вакиллари иштирокида амалий ўқув машғулотларини ташкил этишга келишиб

Кадрлар тайёрлаш миллий дастури — амалда

Бакалавр ва магистрлар аукциони

Марказий Осиёда ягона ҳисобланган Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институти жамоаси йилига ўтказиладиган кадрларнинг тақсимоти маросимидан яхшигина даромад топмоқда. Улар бу йилги битирувчи талабалар аукционидан 10 миллион сўмдан зиёдроқ миқдорда соф фойда олишга эришди.

Маълумки, собиқ Иттифоқ даврида мамлакатимизда бор-йўғи тўртта йирик тўқимачилик корхонаси мавжуд эди. Бугунги кунда уларнинг сони ўндан ошиб кетди. Натижада республикамизда йилига ишлаб чиқариладиган пахта толасининг 20 фоиздан зиёдроғини қайта ишлаб, уни тайёр маҳсулотга айлантириш имконияти яратилди.

Келгусида эса қайта ишланадиган пахта толаси миқдорини 50 фоизга, экспорт ҳажмини эса 1,5 миллиард АҚШ долларига етказиш режалаштирилмоқда. Бунинг учун ҳозир енгил саноат соҳасида хорижлик ҳамкорлар ёрдамида кўплаб қўшма корхоналар барпо этилмоқда. Шу боис замонавий технологиялар билан жиҳозланган қўшма корхоналарни бошқариш, малакали кадрлар билан таъминлаш шу куннинг долзарб масалаларидан бири бўлиб қолмоқда.

Куни кеча шу муносабат билан Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институтида бўлиб ўтган кадрларнинг тақсимоти маросимини институт ректори, техника фанлари доктори, профессор Ҳалима Алимова бошқариб борди. Унда "Ўзбекенгилсаноат", "Ўзпахтасаноат", "Ўзбекчармпойабзали" уюшмалари, "Тоштўқимачи" акциядорлик жамияти, кичик ва ўрта бизнес ҳамда қўшма корхоналарининг вакиллари ва битирувчи талабалар иштирок этишди.

— Хабарингиз борки, институтимиз яқин-яқин пайтларга қадар асосан пахта тозалаш, тўқимачилик ва енгил саноат соҳалари бўйича кадрлар тайёрлаган бўлса, эндиликда Германиянинг Берг университети ва "Хейдельберг" фирмасининг бевосита кўмагида матбаачилар, шунингдек, шу йилдан бошлаб касб-ҳунар коллежларига педагоглар етиштириб бера бошлади, — деди Ҳ. Алимова. — Бундан ташқари, яқинда институтимиз ҳаётида муҳим воқеа рўй берди: Япония ҳукуматининг 440 миллион иен (4 млн. АҚШ доллари) миқдоридаги гранти лойиҳаси доирасида ўқув биноларимизга энг замонавий компьютер, аудио ва видео, лаборатория ускуналари ўрнатилиб, институтимизнинг моддий-техника базаси тўлиқ янгиланди. Бу эса ўз навбатида малакали мутахассислар, замонавий кадрлар тайёрлаш учун замин яратади.

2001-2002 ўқув йилида институтимизни турли мутахассисликлар бўйича 400 нафар бакалавр, 87 нафар магистр тугатмоқда. Улар ўқув даврида фақат чуқур билим олибгина қолмасдан, балки йирик замонавий технологияларда ишлаш салоҳиятига ҳам эга бўлишди. Бугунги тақдимот маросимидан мақсад битирувчи ёшларимизни ўзлари эгаллаган касблари бўйича корхона, ташкилотлар, кичик ва ўрта бизнес субъектларига тақсимлашдан иборатдир. Шу боис бу ерга вазирлик, уюшма ва қўшма корхоналардан келган вакиллар тўпланишган. Улар ушбу аукционда аввалдан тузилган шартнома ва сўров хатларидан ташқари истаган кадрларимизни танлаб олиш имкониятларига эгадирлар.

Дарҳақиқат, ўрни келганда шуни алоҳида таъкидлаш зарурки, бугунги кунда республикамиздаги мавжуд университет ва институтларнинг аксарияти кадрлар тақсимоти бўйича фақатгина газеталар орқали эълонлар бериш билан чекланаётган бир пайтда Тошкент тўқимачилик ва енгил саноати институтида Кадрлар тайёрлаш миллий дастурининг ижроси борасида бундай тадбирнинг амалга оширилаётгани эътиборга лойиқдир. Албатта, бунга осонликча эришилгани йўқ. Профессор-ўқитувчиларнинг бир неча йиллар мобайнида жойларда тарғибот ва ташвиқот ишлари олиб борганлиги ҳамда корхона ва ташкилотлар билан яқин ҳамкорлик ўрнатилганлиги туфайли шундай натижалар қўлга киритилди.

Аукционда эса тўқимачилик, енгил саноат маҳсулотлари технологияси, касбий таълим бўйича битирувчи талабаларнинг ҳаммаси танлов асосида ишга тақсимланди. Тақдимот маросимида магистрлар ва бакалаврлар сўзга чиқиб, етук мутахассислар бўлиб етишишлари йўлида катта ғамхўрлик кўрсатган ҳукуматимизга ва устозларига чуқур миннатдорчилик билдирдилар. Улар Ватанимиз иқтисодиётининг янада ривож топиши учун ўзларининг бутун билим ва касбий салоҳиятларини бағишлашга ваъда беришди.

Баҳодир ОСТОНАҚУЛОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Абураҳим УСМОНХЎЖАЕВ,
Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги давлат ва жамият қурилиш академияси тингловчиси.

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки ахбороти

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки 2002 йил 11 июндан бошлаб валюта операциялари бўйича бухгалтерия ҳисоби, статистик ва бошқа ҳисоботларни юритиш, шунингдек, божхона ва бошқа мажбурий тўловлари учун хорижий валюталарнинг сўмга нисбатан қуйидаги қийматини белгилади:/*

1 Австралия доллари	420,86	1 Польша злотийси	184,15
1 Англия фунт стерлинги	1076,17	1 СДР	955,06
1 Дания кронаси	93,62	1000 Туркия лираси	0,51
1 БАА дирхами	201,32	1 Швейцария франки	473,14
1 АҚШ доллари	739,38	1 ЕВРО	695,31
1 Миср фунти	159,28	10 Жанубий Корея вони	6,03
1 Исландия кронаси	8,21	10 Япония иенаси	59,25
1 Канада доллари	481,99	1 Россия рубли	23,55
1 Хитой юани	89,33	1 Украина гривнаси	138,72
1 Малайзия ринггити	194,60		

**/ Валюта қийматини белгилаш чоғида Ўзбекистон Республикаси Марказий банки мазкур валюталарни ушбу қийматда сотиш ёки сотиб олиш мажбуриятини олмаган.*

Қонун ва ижро

ҲАМ шифо, ҳордиқ, ҳунар

Бундай имконият Наманганнинг баҳаво гўшаларидан бирида жойлашган «Пахталикўл» фтизиатрия-пульмонология сиҳатгоҳида яратилган. Соғлиқни сақлаш вазирлигининг бу махсус шифо масканида республикамизнинг барча вилоятларидан келиб даволанишади.

— Асосан ўпка хасталиги билан оғриган кишиларни даволаймиз, — дейди бош шифокор Ҳошимжон Ҳамдамов. — Бундай қараганда, касаллик номининг ўзи ваҳимали. Шу боис муолажани, энг аввало, бемор онгидан ана шу ваҳимани қувиб чиқариш билан бошлаймиз, давосиз барднинг ўзи йўқ эканлигига ишонтирамиз уни.

Сиҳатгоҳ раҳбарининг айтганлари амалда исботини топган. Бундаги соф ҳаво, мевазор боғ, сўлим ҳовли, шинам даволаниш хоналари чиндан ҳам хаёлини хавотир чулғаб олган кишининг фикрини ўзгартириш, унда соғайишга умид, ҳаётга муҳаббат туйғуларини уйғотишга хизмат қиладиган даражада. Айтишларига қараганда, бу тоифадаги хасталар учун қимиз энг яхши даво ҳисобланар экан. Шундан келиб чиқиб ёрдамчи хўжаликда от боқиш йўлга қўйилган. Улардан соғиб олинган сутдан мунтазам шифобахш ичимлик тайёрлаб борилади.

Даволанаётганлар орасида ёшлар ҳам учрайди. Кўпчилиги мактабни битирган. Муолажадан бўш пайтларини ҳовлида сайр қилиш, китоб мутолааси, телевизор томоша қилиш билан ўтказишади. Ўнлаб йигит-қизлар сиҳатгоҳ қошидаги билим юртининг талабаси. Ҳисобчи, радиотелевизор устаси, тикувчилик бўйича сабоқ олишади.

Бош шифокор Самарқанддан келган Лутфий Мусулмонов ҳақида сўзлаб берди. Унинг айтишича, йигирма икки ёшли бу йигит дастлаб келганида кўп нарсадан ҳафсаласи пир, атрофдагиларга қўшилмай юраркан. Кўнглига қўл солиб, ғашлигини тарқатиб юборишибди. Билим юртидаги тенгдошларига қўшилиб, радио-телевизор тузатиш сирларини ўрганишга киришгандан кейин чеҳраси янаям очилибди. Бугун бинойидай устага айланган, ҳар қандай электр асбобини бемалол созлайди. Биз даволаниш билан бирга ҳисобчилик мутахассислигини ўрганаётган сурхондарёлик Рўзимурод Худоёров билан суҳбатлашдик.

— Касаллигим ҳам ёдимдан чиқиб кетди, ака, — юзида табассум жилваланади унинг. — Шифокорларнинг самимий муносабати, даволаниш учун бекаму кўст шароит одамнинг кўнглини яйратади. Каттакон кутубхонамиз бор, 20 мингдан ортиқ адабиётга эга. Муолажадан бўш пайтларимда боғни айланаман, уйдагиларга хат битаман, китоб ўқийман. Мана, ҳисобчиликни ҳам ўзлаштирдим. Насиб этса, уйга диплом билан қайтаман.

Олий Мажлиснинг кейинги сессияларидан бирида «Аҳолини сил касаллигидан муҳофаза қилиш тўғрисида» Қонун қабул қилинди. Шундан сўнг сиҳатгоҳ фаолияти янада такомиллашди. Унинг ташҳис ва даволаш имкониятлари кенгайди. Асосий бино, ошхона мукаммал таъмирланди.

Жиддий хасталикка чалинган беморларни аниқлаш, даволаш, диспансер кўригидан ўтказиш ва реабилитация қилишнинг ҳуқуқий асосларини белгилаб берган ушбу Қонунда бу тоифадаги беморлар билан ишлайдиган ходимлар учун кафолат ва имтиёзлар яратиш вазифаси ҳам белгилаб берилган. Сиҳатгоҳ маъмурияти шифокорлар меҳнатини қадрлаш, уларнинг моддий ва маънавий манфаатдорлигини юксалтириш йўлида астойдил ҳаракат қиляпти. Жумладан, кейинги пайтларда ишчи-хизматчиларга 4240 килограмм буғдой арзон нархда тарқатилди. Улар ишга бориш-келишда бепул автобус хизматидан фойдаланишади. Бултур 464 киши бир миллион 31 минг сўм мукофот пули олди.

Тиббиётдаги ислоҳотлар олға сураётган вазифаларни бажаришга астойдил киришган мазкур шифокорлар жамоаси эндиликда даволаш ишларини янада такомиллаштириш ҳаракатида. Чунончи, муолажанинг қисқа муддатли химиотерапия усули яқин кунлардан қўлланила бошлайди. Бундай шароитда даволанган бемор одатдагидан уч баравар қисқа муддатда тузалиб, оиласи бағрига қайтади.

Қудратилла НАЖМИДДИНОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ИШНИНГ ҲАДИСИНИ ОЛГАНЛАР

СУРАТДА: Муҳаммад Ҳожиев ташкил этган «Дилором» фермер хўжалиги аъзоси Ойниса Саидова.

Собир ЗУФАРОВ (ЎзА) олган сурат.

Фермерликнинг ўзи бўлмайди. Яхши фермер бўлиш учун ташаббускорлигу сармоянинг ўзи камлик қилади. Салоҳият ҳам керак. Жондорлик Муҳаммад Ҳожиев ва ниҳоят буни тушуниб етди. У дастлаб иш бошлаганида йигирма саккиз йиллик бригадирлик тажрибасига суянди. Ишни ташкиллаштириш қийин кечмади. 53 гектар ернинг 48 гектарига пахта, 5 гектарига ғалла экди. Натижа ёмон бўлмади.

— Бригадирлик бу — жамоага бош бўлиш. Маслаҳат берувчилар ҳам, буйруқ берувчилар ҳам етарли, — дейди у. — Фермер бўлгач, мустақил бўлдик.

Ҳозиргача неча-неча фермерлар ишни тўғри ташкил этолмай... синди.

Муҳаммад Ҳожиев эса деҳқончиликдан ташқари чорвачиликка ҳам қўл урди. Ҳозир ҳар икки тармоқда ҳам Бухоро вилоятида пешқадамлардан саналади. Фермер хўжалиги аъзолари эса асосан оила аъзолари, қўни-қўшнилари.

«ҚАЕРДАСИЗ, АЛПОМИШЛАР?» дейилса гар...

Мушоҳада

Лифтда тўрт киши эдик: мен ва Европа миллатига мансуб яна уч киши. Уччови ҳам норғул, соғлом эди. Ўзимни улар билан солиштирар эканман ўксиндим. Сабаби анчагина «пачоқ» эдим...

«Ажабо, — дейман ўзимга ўзим, — бобом келбатли, паҳлавонсифат киши бўлган эканлар. Отам у кишига нисбатан «майдароқ» бўптилар, мен эса отамга нисбатан... Хўш, бунинг сабаб нима-да?...»

Ўйлай-ўйлай сабабини топгандек бўлдим: бобом Шўролар истибдодини кўрмай, зуғумини тотмай, ўзига хон, ўзига бек бўлиб ўтган. Отамнинг ҳам ҳар ҳолда омади чопган: умрининг ўн икки йили истибдоддан олдинги даврга тўғри келади — шу йиллар ичида илигини озми-кўпми тўлдириб, қаддини тиклаб олган. Менинг илик тўплайдиган, ўсадиган даврим эса истибдод айни кучга тўлиб зуғумини ҳаддан оширган, биринчи синф ўқувчилари ҳам пахтазорга ҳайдалган даврларга тўғри келди...

Тўғри, менинг бу «шахсий» далилим шунчаки тасодиф бўлиши, шунинг учун ҳам кўпчиликни ишонтиролмаслиги мумкин. Лекин шундай тарихий фактлар борки, ҳар қандай қайсар кишини ҳам ота-боболаримиз бизларга — «шўравий»лар»га қараганда гавдали ва бақувват бўлганликларига ишонтира олади. Шу ўринда араб сайёҳи ибн Батутанинг ушбу сўзларини ёдга олиш ғоят ўринлидир: «... Мен шунча элларни кезиб Мовароуннаҳр эрларидек эрларни кўрмадим. Улар қизил юзли, норғул кишилардир. От минишда, қилич чопишда уларга тенг келадигани йўқ...»

Ёки ўзингиз яхши биладиган мисол: Амир Темур бобомиз ғоят қудратли душман бўлмиш мўғулларни юртимиздан қува билди, бутун Европани зир титратиб турган Султон Боязидни енгди. Жаҳонгир бобомизнинг музаффар қўшини алпомишсифат эрлардан эмас, пачоққина кишилардан тузилган эди десак, ақлга тўғри келадими?

Маълумки, истиқлолга эришганимиздан сўнг манфур тузум ерли аҳолига нисбатан геноцид сиёсатини юргизганлиги, бунинг оқибатида майиб-мажруҳлик ва турли касалликларга чалиниш ҳолатлари кескин ошганлиги, фарзандларимиз нимжон бўлиб қолганликлари ошкор бўлди ва миллатни соғломлаштириш, айниқса, ўсиб келаётган авлодни соғлом авлодга айлантириш давлат миқёсидаги энг долзарб вазифалардан бири деб эълон қилинди. Юртбошимизнинг, ҳукуматимизнинг бу борадаги саъй-ҳаракатларидан, хусусан бутун бошли бир йилнинг Соғлом авлод йили деб эълон қилинганлиги-ю спорт-соғломлаштириш соҳасида амалга оширилган ишлардан барчамиз хабардормиз.

Миллатни соғлом миллатга айлантириш учун икки томонлама ҳаракат керак: ҳам давлат томонидан, ҳам миллатнинг ўзи томонидан. Бизда давлат томонидан мазкур соҳада ғоят кенг кўламли ишлар олиб борилаётгани ҳолда, жамиятимиз аъзоларининг бир қисми бу долзарб муаммога лоқайд қарамоқда.

...Поездда кетаётгандим. Мен ўтирган купега эр-хотин ўзбеклар тахминан тўрт-беш ёшлардаги ўғилчалари билан чиқишди. Кўп ўтмай бир рус аёли ҳам тахминан шу ёшлардаги қизчасини етаклаб кириб келди. Танишиб олдик. Қизиғи, рус аёл ҳам, ўзбек эр-хотинлар ҳам ўқитувчи эканлар...

Надя (рус аёли ўзини шундай таништирди) Ширин шаҳрига яқинлашганимизда қизчасини «меҳмон» қила бошлади: унинг олдига, столча устига битта тухум, иккита олма, паррак қилиб кесилган озгина нон ва колбаса қўйди. Қизча иштаҳа билан ейишга тушди. Буни кўриб болакай ҳам хархаша қилди: «ая, очқадим...» Аёл ёнидаги халтани кавлаб, бир тўғрам нон олиб берди. Шу, холос! Икки хил «меҳмондорчилик»ни кузатар эканман, юрагим эзилиб кетди: шўрлик болакай дадаси ёки аясидан қўрқибми ғинг демай қуруқ нонни кавшаяпти-ю икки кўзи қизча олдидаги ноз-неъматларда!

Суҳбатимиз давомида шу нарса аён бўлдики, ҳамроҳимиз Адҳамжон Надя билан теппа-тенг — ўн саккиз минг сўм маош оларкан. Унинг рафиқаси Кароматхон эса дарслар қисқариб кетганлиги боис ҳозирча ишламас экан. Буни эшитгач, эр-хотинни ўзимча «оқладим»: ўзбеклар серфарзанд бўлишади, қандай қилиб ўғилчаларига тухум-у олма едиришсин!..

Аммо Надя Хўжандда тушиб қолгач, гапнинг рости чиқди.

— Биласизми, боя сизни алдадик, чунки тўғрисини айтишга ҳалиги ўрис хотиндан уялдик, — деди Адҳамжон. — Маъзур тутинг... Ростини айтсам, мен қўлимга йигирма икки минг оламан, келинингиз ўн беш мингга яқин... Бундан ташқари мол-қўйларимиз ҳам бор. Ширкатдан ижарага ер олиб, деҳқончилик ҳам қиламиз. Қисқаси, ўнта Надя топган пулни топамиз... топамиз-у...

Мен Адҳамжон нима демоқчи эканлигини яхши билсам ҳам унга савол назари билан қараб туравердим: «Топасиз-у... кейин?»

Адҳамжон бир уҳ тортиб сўзини давом эттирди:

— Топамиз-у роҳатини кўрмаймиз... Ўзимиз дурустроқ еб-ичмай, болаларни тузукроқ едириб-ичирмай йиллар давомида тўплаймиз-да бир кечада совуриб юборамиз... Мана, ҳозир ўғилни уйлантириш ташвишидамиз. Битта «кожа» пальтони қанчага олдик, биласизми? Тўқсон икки мингга! Ана энди ўзингиз айтинг, олма-тухумни Надянинг қизчаси емай, менинг ўғлим есинми!..

— Ким сизни бунга мажбур қиляпти?

— Урф-одатларимиз! — кескин жавоб қайтарди Адҳамжон. — Эзиб ташлаяпти бизни бу миллий урф-одатларимиз!

— Булар бизнинг миллий урф-одатларимиз эмас! — кескин эътироз билдирдим мен ҳам. — Қани, айтинг-чи, ўзбекнинг қайси авлоди исрофгарчиликни фазилат ҳисоблаган экан?!

— Қўйинг, ака, бу кишини йўлдан урманг! — гапга аралашди Кароматхон. — «Қўқонда нарсалар арзон экан» деб зўрға кўндириб опкетяпман ўзи...

Мен бошқа индамадим. Аммо кўрпасига қараб оёқ узатмай ўзини ҳам, оиласини ҳам қийнаб қўйган кўплаб танишларимни, хусусан, қизига зўр тўй қиламан деб «просент»га қарз олган ва алал-оқибат бу қарзни яшаб турган уй-жойини сотиб тўлаган ҳамқишлоғим Абдураззоқ акани ўйладим. Ота уйи ўзи туфайли сотилиб кетганини эшитган қизи бечора қай ҳолга тушдийкин...

Нима учун тўй-маъракаларни кераксиз, ҳатто зарарли дабдабалар билан ўтказиш ҳамон давом этаётир? Боиси шундаки, халқимизнинг бир қисми ҳамон тўкин-сочин тўй қилишни сахийлик, саховатпешалик белгиси деб тушунади. Ҳолбуки, бу «сахийлар»нинг кўпчилиги тўйдан олдин ёки кейин муҳтож-ночор қўшнисиникига бирон кило гўшт ёки икки килогина гурунч кўтариб кирмайди. Демак, бу ҳол саховатпешаликнинг эмас, шуҳратпарастлик касалига чалинганликнинг белгисидир.

Энг ачинарли жойи шундаки, ўзини кўрсатишга интилиш касали биз, катталардан фарзандларимизга ҳам юқмоқда. Яқинда бир даврада дурустгина лавозимда ишлайдиган танишимиз мақтаниб қолди:

— Шу десаларинг, кенжа қизимга беш кетаман-да! Мактабда ул-бул нарса олиб еярсан деб берган пулларимни сирға оламан деб икки йилдан бери тўплаб юрган экан, ўттиз мингдан ошибди. Қойил қолганимдан озгина қўшиб тилла сирғача олиб бердим...

Акахонимиз гапиряптилар-у менинг кўнглим ғаш тортяпти: ахир икки йил мобайнида ейилмаган пирожкаю булочкалар, ичилмаган чой-у шарбатлар яъни бой берилган соғлиқ эвазига келган бу «сирғача»!..

Азизлар, фарзандларимизга қўйган ва қўяётган исмларимизга бир эътибор беринг: Полвонбой, Азамат, Алпомиш, Барчин... Бу исмлар қалбимиздаги орзу-умидларимизни билдириб турибди. Келинг, энди саъй-ҳаракатларимизни, амалларимизни эзгу ниятларимизга мослайлик, ана шунда «Алпомишлар, қаердасиз?» деган савол янграса, мамлакатнинг ҳамма еридан баб-баробар «Шу ердамиз!» деган ўктам сас келгай!

Мухторали НОСИРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

НАЗОРАТИ

шакллантириш йўлидаги ҳаракатлар

олинди, прокуратура ходимларига услубий тавсиялар тайёрлаш вазифаси топширилди. Албатта, асосан жиноятчиликнинг олдини олиш, қонунчиликни мустаҳкамлаш билан шуғулланиб келган ҳуқуқшунослар учун бу ишни бажариш осон кечмади. Чунки ушбу соҳада амалий тажрибанинг ўзи йўқ эди.

Дастлабки машғулотга вилоятнинг Фарғона минтақавий гуруҳидаги 6 та туман ҳамда 3 та шаҳар маҳалла фуқаролари, фаоллари таклиф қилинди. Икки кунга мўлжалланган машғулотлар беш кунга чўзилиб кетди. Чунки ўқув машғулотларига ташриф буюрганларнинг кўпчилиги «бу ҳуқуқни ҳимоя қилиш идоралари билан маҳалла фаолларининг одатдаги учрашуви бўлса керак», деб ўйлашганди. Ундай эмас экан. Тўпланганлар бора-бора кўтарилаётган масаланинг нақадар муҳим ва долзарблигини, юртимиз тараққий этган сари давлат бошқаруви, ҳуқуқни назорат қилиш идораларининг вазифалари секин-аста жамоат ва нодавлат ташкилотлари, фуқаролар уюшмалари, маҳалла тизимлари қўлига ўтишини тўла англаб етдилар.

Вилоятнинг Қўқон минтақавий гуруҳига кирувчи шаҳар ва туманлар фуқаролар йиғинлари раислари, фаоллари шаҳардаги темирйўлчилар маданият саройига тўпланишди. Машғулотлар деярли бир ҳафтага чўзилди. Дастлаб залда анчагина бўш ўринлар қолган бўлса, кейинчалик бошқа қизиқувчилар ҳам бу ерга оқиб кела бошладилар. Машғулотнинг сўнгги кунларида катта зал ҳатто одамларга торлик қилиб қолди.

Ҳар бир маърузадан сўнг кўрилаётган масалага даҳлдор масъул раҳбарлар, мутахассислар минбарга таклиф этилади. Машварат мунозарага айланади. Одамлар бирин-кетин ўзларини ўйлантираётган муаммолар, ҳал этилмаётган масалаларни очиқ-ойдин ўртага ташлайдилар, уларни ҳал этиш юзасидан ўз таклифларини билдирадилар.

Ана шундай йиғинлардан бирида вилоят соғлиқни сақлаш бошқармаси бошлиғи ўринбосари Маъруфжон Абдураҳмоновнинг минбарда роса «терлаш»ига тўғри келди. Чунки соғлиқни сақлаш тизимида бирталай муаммолар тўпланиб қолганлиги боис, бу соҳага масъул шахснинг ҳисоботи йиғилганларни сира қониқтирмади. Унда, айниқса, беморларни дори-дармон билан таъминлаш масаласи очиқ қолган эди. Устига устак, шаҳар молия бўлимининг бошлиғи Шуҳратжон Мақсудов айни шу мақсадга ҳар йили етарли миқдорда маблағ ажратилаётганлигини таъкидлади. Савол туғилади: бу ўринда ким ҳақ-у, ким ноҳақ? Ажратилаётган маблағни аниқ мақсадга ишлатмаётган соғлиқни сақлаш муассасасими ёки уни топиб беролмаётган идорами? Бу мунозарадан сўнг қуйидаги хулосага келинди: «Кўпчиликни ўйлантираётган масалани жамоатчилик ўз назоратига олиши лозим».

— Аёллар ҳаёти билан боғлиқ масалаларни ҳал этишга жиддий киришганмиз, — дейди Риштон тумани хотин-қизлар қўмитаси раиси Турсуной Ғаниева. — Юрагимизда тўпланиб қолган кўплаб саволларга шу ўқув машғулотлари орқали ечим топдик. Фуқаролик давлатини ҳуқуқий билимга эга бўлган кишилар қуради. Амалий машғулот натижалари 30 та китобча ҳолида нашр этилиб, қатнашчиларга тарқатилди. Уларда жамоатчилик назоратини қандай ташкил этишдан тортиб, шикоят-аризалар билан ишлаш, далолатномаларни тўлғазиш, даъво аризаларини киритишгача йўл-йўриқлар ва тавсиялар берилган.

Дарҳақиқат, бугунги кунда жамоатчилик назорати бўйича ўқув машғулотлари ўз самарасини бермоқда.

— Менга ўқув машғулотларида ногиронлик мақомининг сунъий тўсиқларсиз, ўз вақтида белгиланиши устидан жамоатчилик назорати мавзуида қилинган маъруза ёқди, — дейди Тошлоқ туманидаги «Қумқишлоқ» маҳалла фуқаролар йиғини раиси Ҳ. Болтабоев. — Чунки Эминовлар хонадонидаги аҳвол мени анчадан бери ташвишлантириб келарди. Машғулотлардан қайтгач, ёнимга икки нафар фаолни олиб, уларнинг хонадонида бўлдик, оилавий шароити, сиҳат-саломатликлари ҳақида далолатнома туздик, тегишли ҳужжатларни туман прокурори Комилжон Бойматовга тавсия қилдик. Прокурор тақдим қилинган ҳужжатларни тезда ўрганиб чиқди. Эминовлар хонадонининг аъзоси О. Эминова эпилепсия хасталиги билан касалланганлиги аниқланди. Уни шифохона усулида даволаш масаласи ҳал қилинди. Хонадоннинг яна бир аъзоси А. Расулова эса Қува тиббий-меҳнат экспертизаси мутахассислари томонидан кўрикдан ўтказилиб, унга 1-гуруҳ ногиронлиги белгиланди.

Кўрғонча фуқаролар йиғинида истиқомат қилувчи фаоллар, ўқув машғулотлари қатнашчилари М. Юсупов ва М. Маъдиевлар эса ногиронлар ва пенсионерларга нафақа пулларининг ўз вақтида бериб борилиши устидан жамоатчилик назоратини ўрнатдилар.

Кузатув давомида 13 миллион сўм миқдоридаги нафақа пуллари ўзлаштирилганлиги аниқланди. Бу ҳақда далолатнома тузилиб, туман прокуратурасига ҳавола қилинди. Қинғир ишнинг қийиғи очила бошлади. Фахрийлар ҳақига хиёнат қилишга бош-қош бўлган туман почта-алоқа бўлинмасининг бошлиғига нисбатан Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодексининг тегишли моддасига асосан жиноий иш қўзғатилди. Ҳисоботларда пенсионерларга тўланди, деб қайд этилган нафақа пулларининг 8 миллион сўмдан зиёдини бошлиқнинг ўзи ўзлаштириб юборган экан.

Кўриниб турибдики, ўтган қисқа даврда жамоатчилик назорати нақадар муҳим ва ҳаётий тадбир эканлиги аён бўлди. Эндиликда жамоатчи назоратчилар прокуратура органларига тааллуқли ваколатларнинг бир қисмини ўз зиммаларига олишяпти. Бу эса жамоат назоратини йўлга қўйиш ва янада такомиллаштиришда муҳим аҳамият касб этиши, шубҳасиздир.

Набижон СОБИР,
«Халқ сўзи» мухбири.

Юлияна Седак:

«МИКАЭЛЯН ЯХШИ ТЕННИСЧИ, АММО...»

«Tashkent open» халқаро турнири эндигина бошланди. Мезбонлару меҳмонлар хотирасида қоладиган ҳаяжонли лаҳзалар ҳали олдинда. Аммо турнирнинг очилиш маросимидаги завқ-шавқ, мўъжизали сониялар томошабинлар қалбида бир умр шуълаланса, ажабмас. Чунки, спорт ихлосмандларининг қадрдон масканига айланиб қолган «Динамо» теннис кортлари шу куни томошабинлар билан тўлиб тошди.

Еттинчи бор ўтказилаётган «Tashkent open» халқаро турнирининг очилишига бағишланган тантаналар юртимизда ҳукм сураётган тинчлик ва осойишталикнинг ўзига хос тантанасига айланди, дейиш мумкин. «Динамо» теннис кортлари узра миллий мадҳиямиз янграганда эса диллар беихтиёр фахр-ифтихорга тўлди. Австралия, Канада, Колумбия, Венесуэла дейсизми, Чехия, Германия, Испания ёки АҚШ, Голландия, Россия дейсизми, қўйингки, дунёнинг тўрт томонидан энг сара теннисчиларнинг ўз юртингизга келиши кишида, ҳақиқатан ҳам, ўзгача ғурур бағишлар экан.

Айниқса, турнир очилиш маросимидан сўнг ушбу мусобақанинг ёркин юлдузи ҳисобланган ,швейцариялик Мари-Гаяне Микаэлян билан эндигина катта теннис «ҳадиси»ни олаётган Юлияна Седакнинг кортга тушиши томошабинларнинг гулдурос қарсакларига сабаб бўлди. Бу бежиз эмас эди, албатта. Негаки, Микаэлян ўтган турнирларда юртимиз теннис ишқибозларида яхши таассурот қолдириб, ярим-финал баҳсларигача етиб борган эди. Қолаверса, Цюрихда бўлиб ўтган турнирда Sanex WTA Tour таснифида 13 поғонани эгаллаб турган россиялик Дементьева ҳам, Панова ҳам 18 ёшли Микаэляннинг қаршилигига дош беролмаганди. Шу боис кўпчилик швейцариялик теннисчини Юлияна устидан осонлик билан ғалаба қилади, деб ўйлаганди. Аммо...

Мен Юлиянани кортга тушишидан олдин ўз рақиби ҳақидаги фикрини сўраганимда у «Микаэлян яхши теннисчи, аммо мен ҳам анойи эмасман», дея жавоб берди.

Дарҳақиқат, шундай бўлди. Ўйин бошидаёқ украиналик теннисчининг ҳар бир копток учун курашишга тайёр эканлиги кўзга ташланди. Ҳатто олиб бўлмас коптокларни ҳам эпчиллик билан қайтариб, ўзидан анча тажрибали рақибини ҳайратда қолдирди. Микаэлян буни кутмаган, шекилли, тез-тез асабийлашиб турди. Рақибини руҳий томондан сиқилаётганидан усталик ила фойдаланган Юлияна «ҳаш-паш» дегунча дастлабки сетда ғалаба қозонди. Шу вақтда Микаэлян кортни бир муддат тарк этди. Унинг асаблари мағлубият аламларига дош беролмай қолди. Аммо қисқа танаффусдан сўнг у қолган икки сетда Ю. Седак устидан ғалаба қозониб, навбатдаги босқичга йўл олди.

Очиғи, Микаэляннинг сўнгги икки сетдаги ўйинлари менга дунёнинг энг кучли ракетка соҳибаси ҳисобланган Венус Вильямс ҳаракатларини эсга солди. Ёдингизда бўлса, Венусга тўпни соатига 205 км. тезликда узатгани учун жаҳон рекорди берилган эди. Тўғри, Микаэлян ўз рақибига узатган тўплари шундай шиддат касб этмаган бўлиши мумкин. Бироқ, у ўйинга киритган тўплар ўз тезлиги билан Юлиянани анча шоshириб қўйди. Ўз навбатида эндигина катта теннисдан сабоқ олаётган украиналик теннисчи маҳорати ҳам алоҳида эътирофга сазовор. Шунинг учун яқин йилларда Юлияна Седакнинг «Tashkent open» халқаро турнирини бош совринини қўлга киритишига шубҳа йўқ. Зеро, шу пайтгача «Tashkent open» WTA турда титулга эга бўлмаган қанчалаб теннисчиларни шоҳсупага кўтармади дейсиз. Илк бор бундай муваффақиятга исроиллик Анна Смашнова эришган эди. Орадан бир йил ўтиб ушбу турнир сабаб ҳамюртимиз Ирода Тўлагановнинг юлдузи порлаган эди. Ва ўтган йили эса 19 ёшли немис қизи Биянка Ламаде энг юқори титулни қўлга киритди.

Кеча худди ана шу мақсадда кортга тушган дунёнинг ўнлаб теннис маликалари ўртасидаги ўйинда қуйидаги натижалар қайд этилди: Е.Камерин (Италия) — О.Барабанщикова (Белорус) (0/6, 7/5, 6/1), Э.Доминикович (Австрия) — Р.Винчи (Италия)(3/6, 5/7), Т.Перебийнис (Украина) — И.Фокина (Россия) (6/4, 6/2), Л. Вивис (Испания) - Венто-Кобчи (Венгрия) (0/6, 2/6).

Фурқат САНАЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ЎЗБЕК ЧАВАНДОЗИНИНГ ЮТУҒИ

Тошкентдаги "Жокей" хусусий от спорти клубида 6-9 июнь кунлари от спорти бўйича жаҳон кубогининг учинчи босқичи бўлиб ўтди. Унда мамлакатимиз, Қозоғистон ва Қирғизистоннинг номдор спортчилари жаҳон кубогининг финал босқичида қатнашиш ҳуқуқини берадиган ягона йўлланма учун баҳслашди.

Беллашувда ҳамюртимиз Ғайрат Назаров тўсиқлар оша от сакратиш бўйича "Гран-при"га эга бўлди ва ягона йўлланмани қўлга киритди. Энди у жаҳон кубоги беллашувларида Ўзбекистон спорт шарафини ҳимоя қилади. Умумжамоа ҳисобида эса биринчи ўринни Қозоғистон, иккинчи ўринни Ўзбекистон ва учинчи ўринни Қирғизистон чавандозлари эгаллади.

Зоҳир ТОШХЎЖАЕВ,
ЎзА мухбири.

ЭМИТЕНТНИНГ МОЛИЯВИЙ-ХЎЖАЛИК ФАОЛИЯТИГА ТААЛЛУҚЛИ ФАКТ (ВОҚЕА, ҲАРАКАТ) ҲАҚИДА МАЪЛУМОТ

ҲИССАДОРЛИК ЖАМИЯТИНИНГ ТЎЛИҚ НОМИ:

«БУВАЙДА»

ОЧИҚ ТУРДАГИ ҲИССАДОРЛИК ЖАМИЯТИ.

МАНЗИЛИ:
Фарғона вилояти, Янгиқўрғон тумани, Бувайда қишлоғи.

Асосий ишлаб чиқариш фаолияти (кўрсатилаётган хизматлар): енгил саноат моллари ишлаб чиқариш.

Акциялар босилиши ҳақидаги маълумотлар.

1. *Қимматли қоғозларни давлат рўйхатидан ўтказиш рақами ва санаси: 28.08.1999 йил, Р0073. Қимматли қоғозлар фаолиятини бошқариш ва йўналтириш бўйича марказнинг қарори,қарор № 15-071191,14.12.2000 йил.*
2. *Ҳиссадорлик жамияти низом фонди эмиссия ҳажми бўйича — 20 221 600 сўм.*
3. *Акция номинал қиймати — 322 сўм.*
4. *Акциялар сони — 62 800 дона.*

01.01.2002 йил учун бухгалтерия балансининг асосий кўрсаткичлари (минг сўмда)	***Актив***	***Пассив***
Асосий воситалар	*115306*	
Номатериал активлар	*—*	
Капитал қўйилмалар	*12951*	
Тақдим қилинган акция ва қарзлар	*—*	
Узоқ муддатли сармоялар	*—*	
Бошқа активлар	*117*	
Товар-материал захиралар	*159650*	
Пул маблағлари	*919*	
Қисқа муддатли қўйилмалар		
Бошқа айланма активлар	*1174*	
Дебиторлар билан ҳисоб-китоблар	*51132*	
Умумий актив баланси бўйича	*341249*	
Низом капитали		*22006*
Қўшимча капитал		*—*
Резерв капитали		*1500*
Тақсимланмаган фойда (қопланмаган зарар)		*-17638*
Ўз маблағларининг бошқа манбалари		*5868*
Узоқ муддатли қарзлар		
Банкнинг узоқ муддатли кредитлари		
Қисқа муддатли мажбуриятлар,шу жумладан банкларнинг қисқа муддатли кредитлари		*51851*
Кредиторлик қарзлари		*283530*
Умумий мажбуриятлар		*335381*
Умумий пассив		*341249*
2001 йил пассив бўйича молиявий натижалар бўйича ҳисоботнинг асосий кўрсаткичлари	***Кирим***	***Чиқим***
Маҳсулот (хизмат,ишлар) сотилишидан тушган соф фойда	*32955*	
Ишлаб чиқариш бўйича таннархи		*35902*
Фойда солиғи тўлагунча бўлган умумий молиявий натижа	*4005*	
Жорий давр бўйича соф фойда ёки зарар	*4005*	

5915/1212

Молиявий-хўжалик фаолияти текшируви «Бак Баланс» ёпиқ турдаги ҳиссадорлик жамияти томонидан ўтказилган.

ҲИКМАТ

Фазилатни айлар эсанг ихтиёр,
Бўлур давлатинг ҳамдаму, бахт-ёр.

САВОЛ БИЗДАН...

Давлат тили кхмер тили бўлган мамлакатнинг номини айтинг.

136-35-60

Кечаги сонда берилган саволнинг жавоби:
Африка.
Бу ҳақда тошкентлик Ҳусниддин Раҳмонов хабар берди.

Қилмиш-қидирмиш

ЎҒРИНИНГ БЕТИ ҚОРА

Навбаҳор тумани ҳудудида мол ўғирлаш ҳодисалари кўпайиб қолди. Жиноят излари уларнинг пихини ёрган кимсалар томонидан содир этилаётганини кўрсатиб турарди. Ички ишлар бўлими ходимлари арқонни узун ташлашди. Жиноятнинг жазосиз қолмаслиги учун собитқадамлик билан иш олиб борилди. Саъй-ҳаракатлар ўз самарасини берди. Фуқароларнинг мол-мулкини ўғирлашдек ярамас иллатнинг пайи қирқилди.

Ғиждувон тумани Улфатбиби қишлоқ фуқаролар йиғини ҳудудидаги «Оқ олтин» ширкат хўжалигида яшовчи Ваҳоб Бақоев ва Раҳматулла Муқимовлар муқаддам ўғирлик қилиб судланган эди. Улар ўзаро тил бириктириб Конимех туманида яшовчи бир неча фуқароларнинг молларини гумдон қилишди. Излар босилиб кетаверди.

Мўмай даромад уларни янги қинғирликларга ундайверарди. Гуруҳга яна бир аъзо Равил Ўсаров ҳам қўшиб олиниб, Навбаҳор тумани ҳудуди кезиб чиқилди. Овлоқ жойлар режага тушди. Пайт пойлаб «Янги ҳаёт» ширкат хўжалигининг 5-бригадасида яшовчи Акрам Собировнинг 2 бош бузоғини етаклаб жўнашди. Афсуски, «учовлон баҳодирлар» жиноят устида қўлга олинди.

Шуҳрат Поликанов 26 ёшни, Аҳрор Усмонов эса эндигина 22 баҳорни қаршилади. Пахтачи туманидаги «Пахтакор» ширкат хўжалиги ҳудудида истиқомат қилувчи бу ёшларнинг айни кучга тўлган, тоғни урса талқон қиладиган пайтида пешонасига ўғри деган тамға босилди. Улар «Эжант» қишлоқ хўжалик корхонаси чегарасидаги Олтмиш капа оромгоҳини нишонга олишган экан. 2001 йилнинг 27 декабрида фуқаро Ҳалим Очиловнинг бир бош ғунажинини гумдон қилишган бўлса, 2002 йил 1 февралда шу ҳудуддан фуқаро Ҳазрат Раҳмоновнинг молини олиб кетишди.

Қарашсаки, Зарафшон дарёси бўйидаги мўлжаллар нишонга тўғри тегяпти. Шу йил 21 февраль куни қоқ ярим тунда фуқаро Илғор Худойбердиевнинг молхонасидаги ҳўкизини етаклаб кетаётган чоғларида овлари бароридан келмади. Қинғир ишнинг чуви чиқди...

Кўнгилнинг тор кўчасига кириб, ҳаловат излаганлар, осон ва қинғир йўлга бош суққанлар ҳечам узоққа боришолмайди. Бироқ, сўнгги пушаймондан не фойда?! Аслида улар тўппа-тўғри панжара ортига жўнатилиши ҳам мумкин эди. Бироқ, қонунларимиздаги инсонийлик жонларига оро кирди. Эндиги гап шундаки, бети қора ўғрилар адолатпарварлик ва инсонпарварликка йўғрилган ҳукмдан, тегишли хулоса чиқариб олишса бас.

Абдуваҳоб ПИРМАТОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

«Ўзкўргазмасавдо» ОТАЖ акциядорлари диққатига!

«Ўзкўргазмасавдо» ОТАЖ кузатув кенгаши акциядорларнинг 2001 йил якунлари бўйича аввал ўтказилиши белгиланган, умумий мажлиси 25 июнь соат 17.00 га кўчирилганини маълум қилади.

"Торсуна-Хосиятлик" ҚК
Италия асбоб-ускуналарида қуйидагиларни ишлаб чиқаради:

- ***Пиво, маъданли сув ва мева ичимликлари учун мўлжалланган рангли тасвирли КРОНЕНТИКИНЛАР***

- ***АЛЮМИНИЙ ҚАЛПОҚЧАЛАР "бурама оғиз".***

Тел.: (99871) 173-83-43, 78-34-33, 137-06-66.
Факс (99871) 173-93-12, 133-06-66. E-mail: torsuna@infonet.uz

5912 ©Pressa

Республикада аспирантура орқали олий малакали илмий ва илмий-педагог кадрлар тайёрлаш билан шуғулланадиган фанлар академияси, вазирликлар, идоралар, илмий муассасалар, олий ўқув юртлари ва ташкилотлар раҳбарлари ҳамда аспирантлар диққатига!

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ИЛМИЙ-ТЕХНИКА ТАРАҚҚИЁТИНИ МУВОФИҚЛАШТИРИШ КЕНГАШИ ҲУЗУРИДАГИ

ФАН ВА ТЕХНОЛОГИЯЛАР МАРКАЗИ

Ўзбекистон Республикаси Президентининг аспирантлар учун 2003 йилги Давлат стипендияларига 3-ўқув йили аспирантлари орасида танлов ўтказади.

Танлов Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1993 йил 25 мартдаги **«Ўзбекистон ўқувчи ёшларини тақдирлаш ва моддий рағбатлантириш тўғрисида»**ги 157-сон қарори билан тасдиқланган ***«Аспирантлар учун Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат стипендиялари тўғрисида низом ва уларни тайинлаш тартиби»***га асосан қуйидаги 5 устувор йўналиш бўйича ўтказилади:

I. **Республика мустақиллиги ва бозор иқтисодиётига мос ижтимоий-иқтисодий сиёсатни шакллантириш.**
II. **Агросаноат мажмуаси.**
III. **Энергетика, ресурслар, саноат.**
IV. **Соғлиқни сақлаш ва экология.**
V. **Ахборотлаштириш технологиялари ва бошқарув.**

Номзод аспирантларнинг ҳужжатларини (1 нусхада) марказ талабларига риоя қилган ҳолда тайёрлаб, 2002 йил 1 октябрдан 30 октябргача Фан ва технологиялар марказига тақдим этиш сўралади.

5916/1236

Манзил: Тошкент шаҳри, Х.Сулаймонова кўчаси, 29-уй. Телефонлар: 139-16-50, 139-11-93, 139-18-22.

Ўзбекистон — Россия — Белоруссия «Бахтсельмаш» қўшма корхонаси Низом фондининг 693840 АҚШ долларигача оширилиши тўғрисида эълон қилади.

Ўзбекистон Республикаси Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси жамоаси қўмитанинг масъул ходими Мубарро Хонхўжаевага умр йўлдоши
Обидҳожи ЗОКИРОВнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Ўрта махсус, касб-ҳунар таълими маркази жамоаси Қорақалпоғистон Республикаси Тўрткўл қишлоқ хўжалик касб-ҳунар коллежи директори
Ғани ҲОЖИЕВнинг
вафоти муносабати билан марҳумнинг оила аъзолари ва қариндошларига чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Тошкент Ислом университети жамоаси «Ғарб тиллари» кафедрасининг катта ўқитувчиси Шоира Ерназаровага волидаи муҳтарамаси
Муҳаббат ая ЖЎРАЕВАнинг
вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

«Ўзэлектртармоқ» шўъба корхонаси ва Тошкент Магистраль электр тармоқлари корхонаси жамоалари Тошкент магистраль электр тармоқлари корхонасининг режа-иқтисод бўлими бошлиғи
Рустам РАҲМАТУЛЛАЕВнинг
бевақт вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оила аъзолари ва яқинларига чуқур таъзия билдиради.

Акциядорлик тижорат «Тадбиркорбанк» жамоаси бошқарув раиси муовини Зулфия Каримовага волидаси
Васпия АБДУЛЛАЕВАнинг
вафоти муносабати билан чуқур ҳамдардлик билдиради.

Тошкент Давлат аграр университети жамоаси кимё ва биокимё кафедраси доценти Ҳотамжон Муҳамеджановнинг падари бузруквори
СОБИР отанинг
вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ҳурматли хонимлар ва жаноблар!

ДАВЛАТ АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ «АСАКА» БАНКИ

сизга халқаро валюта ва сўм пластик карточкаларидан фойдаланишни таклиф этади.

«Асака» банки пластик карточкалари – бу: ишончли, нуфузли, қулай ва фойдали.

- ***Сўм карточкаларимизга товарлар ёки хизматларга тўлов ёки нақд пул олиш учун сиз ўзингизга қулай бўлган вақтда республикамиздаги савдо ва хизмат кўрсатиш жойларида, Europay (MasterCard) халқаро карточкалар орқали жаҳондаги ҳар қандай мамлакатда туриб тўловни ёки валюта олишни амалга оширишингиз мумкин.***
- ***Сизнинг пластик карточкаларингиздаги қолдиқ маблағларингизга даромад қўшилади.***
- ***Банкимизнинг ўзига хос томони шундаки, юксак малакали мутахассисларимиз мижозларимизга юқори даражада хизмат кўрсатади ва сиз пластик карточкаларни қисқа вақтда олиш имконига эга бўласиз.***
- ***Энг муҳими, «АСАКА» банки омонатларингизнинг тўла сақланишини ва махфийлигини кафолатлайди.***

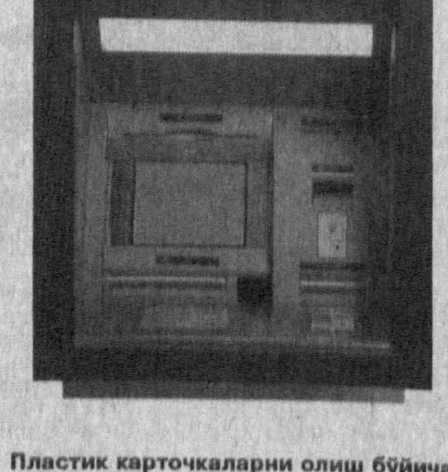

Пластик карточкаларни олиш бўйича банк филиалларига мурожаат қилинг.
Телефонлар: 120-81-79, 120-82-75, 120-83-09, 120-83-32, 120-83-14, 120-83-91, 120-84-08, 120-81-98, 120-84-23.

«АСАКА» банки карточкалари бу янги бир дунё!

5911/161

«ХАЛҚ СЎЗИ»
«НАРОДНОЕ СЛОВО»

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир:
Аббосхон УСМОНОВ

Таҳрир ҳайъати:
Э. БОЛИЕВ (масъул котиб — «Халқ сўзи»),
М. ЕГОРОВ (масъул котиб — «Народное слово»),
Ш. ЖАББОРОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Халқ сўзи»),
С. ЗИНИН,
М. МИРАЛИМОВ,
С. МУҲИДДИНОВ,
Ш. РИЗАЕВ,
М. САФАРОВ,
Р. ФАРҲОДИЙ,
И. ХУДОЁРОВ,
И. ШОҒУЛОМОВ,
О. ҚАИПБЕРГЕНОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Народное слово»),
Ў. ҲОШИМОВ.

БЎЛИМЛАР:
Ижтимоий-сиёсий ҳаёт — 133-57-34; 133-78-92
Иқтисодиёт — 136-36-65; 132-10-65
Маънавият ва маърифат — 136-35-60;
Газетхонлар билан алоқа ва минтақалар — 136-29-89, 133-07-48;
Фан, соғлиқни сақлаш ва халқ таълими — 132-12-08;
Янгиликлар ва халқаро ҳаёт — 132-11-15;
Котибият — 133-10-28;
Эълонлар — 136-09-25.

Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасида 00001-рақам билан рўйхатга олинган.
Буюртма Г — 576, 36491 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2.

Газета таҳририят компьютер базасида терилди ҳамда операторлар Ж. ТОҒАЕВ ва З. БОЛТАЕВ томонидан саҳифаланди.

Навбатчи котиб — А. ОРИПОВ.
Навбатчи муҳаррир — И. ХУДОЁРОВ.
Навбатчи — М. ЮСУПОВ.
Мусаҳҳиҳ — М. СУЛАЙМОНОВА.

• МАНЗИЛИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Таҳририятда ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.
t — тижорат материали.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.

Босишга топшириш вақти — 21.00. Топширилди — 21.00.
1 2 3 4 5 6